

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Робота над помилками

Нові правила вступу до ВНЗ: вчіть мову!

► СТОР. 4

Вінницькі небожителі

Інваліди-колясочники літатимуть на повітряних кулях

► СТОР. 8

Міліцейські історії

Інспектор водію: «Всі ви стали розумними»

► СТОР. 12

№ 198 (4698)

СЕРЕДА, 21 ЖОВТНЯ 2009 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Володимир ЛИТВИН:
Новий Президент мусить зупинити руйнацію країни

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин завершив офіційний візит до Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.

► СТОР. 2

Київ приймає форум Ради Європи

Сьогодні у столиці відкривається форум «За майбутнє демократії», який організовує Рада Європи.

У ньому візьмуть участь політики, держслужбовці, громадські діячі з 47 країн—членів Ради Європи. Темою зібрання стануть вибори та методи їх вдосконалення. Для Європи ця проблема нині є надзвичайно актуальною, адже щороку кількість охочих взяти участь у волевиявленні зменшується, а отже — довіра до демократичних інституцій, які формуються за результатами голосувань, знижується. Як подолати таку тенденцію, учасники форуму обговорюватимуть до 23 жовтня.

фото Олександра КЛИМЕНКА.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 20 ЖОВТНЯ

За направлення на висновок до Конституційного Суду законопроекту щодо обмеження недоторканності депутатів, суддів і Президента (в авторстві В. Януковича, О. Лавриновича та інших) проголосувало більш як конституційна більшість — 390 депутатів.

► СТОР. 2

КОРОТКО

■ Дефіцит держбюджету-2009 сягає половини кошторису країни, зазначив Президент Віктор Ющенко на засіданні Консультативної ради з питань іноземних інвестицій.

■ У Миколаївській області з початку року через необережне поводження з вогнем загинуло 59 людей, **повідомляє наш власкор Галина ПОРФИР'ЄВА.**

■ Співробітники УБОЗ УМВС України в Івано-Франківській області викрили трьох посадовців районної ланки, які вимагали від підприємця 3200 доларів хабара за сприяння у виділенні земельної ділянки, **повідомляє наш власкор Дарина НАЗАРЧУК.**

ПОДІЇ

Житомиряни поки що мерзнуть

Ліміт газу для підприємства «Житомиртеплокомуненерго» пообіцяли виділити, але міська влада, зі свого боку, повинна найближчим часом розрахуватися з боргами. Такий головний підсумок спеціальної наради, скликаній в Житомирі з ініціативи ДК «Газ України». Борг чималий — 41 мільйон гривень. Серед причин керівник «Житомиртеплокомуненерго» назвав і таку: протягом минулого опалювального сезону ціна за газ змінювалася п'ять разів «заднім числом». Причому для компенсації збитків від такого своєрідного підходу до ціноутворення держава не виділила ні копійки. Спроби взяти в банку 20 мільйонів гривень кредиту також поки що виявилися безуспішними. Тепер головні надії на... виконавчу службу. «Житомиртеплокомуненерго» виграло в тих, хто заборгував за тепло, позовів на 22 мільйони гривень. Якби їх удалось стягнути, можна було б погасити принаймні половину боргу, **повідомляє наш власний кореспондент у Житомирській області Олексій КАВУН.**

Кожній п'ятій дитині пропонують відвідати порносайт

Сучасні діти живуть у своєму світі, про який дорослі майже нічого не знають. Більшу частину свого життя підлітки проводять в Інтернеті. І чим, окрім спілкування із друзями та пошуку корисної інформації, вони там займаються, можна тільки здогадуватися. За даними дослідження щодо безпеки дітей в Інтернеті, проведеного Інститутом соціології Національної академії наук України, 37 відсотків користувачів всесвітньої мережі — це люди віком до 24 років. Ще тридцять відсотків — від 25 до 34 років. Люди старшого віку рідше користуються Інтернетом, а тому і менше поінформовані про небезпеки мережі. Хоча останніх, згідно із результатами дослідження, дуже багато.

► СТОР. 4

У Лондоні 93% інвесторів підтримали реструктуризацію боргів «Нафтогазу» за єврооблігаціями

Володимир ЛИТВИН: Новий Президент мусить зупинити руйнацію країни

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Наступні вибори визначать, в якому напрямку розвиватися найближчим часом

Тема президентських виборів «виходить далеко за межі демократичної процедури, яку ми маємо здійснити у 2010 році». На цьому, **як повідомила прес-служба українського парламенту**, Володимир Литвин наголосив під час «круглого столу» на тему: «Значення виборів Президента України», що відбувся в Королівському інституті міжнародних справ у Лондоні.

Інститут президентства, на його думку, залишається одним з легітимних інститутів влади. Більшість українських громадян — майже 70%, — сказав він, виступають за його збереження і висловлюються за всенародне обрання глави держави.

«На моє глибоке переконання, президентські вибори мають дати відповідь на ключове питання: в якому напрямку буде розвиватися Україна найближчим часом», — сказав він, зазначивши, що в Україні є дві альтернативи: або країна піде пострадянським шляхом, фактично шляхом відтворення авторитарного режиму, або обере демократичний шлях розвитку.

Першим ключовим завданням нового Президента України В. Литвин вважає «зупинення руйнації країни через руйнацію системи державного управління у боротьбі за владу».

Другим ключовим завданням нового Президента Голова Верховної Ради України вважає проведення такої політики, яка б сприяла встановленню керованості й прогнозованості країни на основі широкого діалогу, цінностей, які не розділяються, а об'єднуюватимуть людей. У цьому контексті В. Литвин згадав слова Авраама Лінкольна: «Дім, розділений зсередини, не встоїть».

Третім важливим завданням новообраної глави держави В. Литвин вважає проведення «справжніх реформ», тому, за його словами, не можна допустити, щоб після виборів політики стали заручниками своїх популістських обіцянок. Володимир Литвин переконаний: президентська кампанія в країні має бути чесною. «Це потрібно не тільки для України, а й для відновлення довіри до неї з боку світу, з боку Європи, — наголосив він. — У мене є великі застереження з цього приводу, але це наше домашнє завдання — не допустити рейдерської схеми захоплення влади».

Відповідаючи на запитання учасників «круглого столу», В. Литвин сказав: «Нам треба зробити все, щоб люди мали можливість вибору. В суспільстві спостерігаються глибинні процеси переосмислення

того, що відбувається, але стверджувати, що це переосмислення дасть результати 17 січня, було б дуже оптимістично», — додав він.

Залучення України до європейських справ відповідало б інтересам і нашим, і Європи

Про це В. Литвин заявив під час зустрічі з державним міністром з питань Європи Крісом Брайнтом.

Голова Верховної Ради України зазначив, що Україна повинна бути залучена до європейських процесів, і високо оцінив позицію Великобританії та її уряду в цьому питанні. «Ми розраховуємо на вашу підтримку в питанні підписання угоди про асоціацію з Європейським Союзом та щодо входження України до єдиного європейського економічного простору», — сказав він. Керівник українського парламенту зазначив, що переговори щодо угоди про асоціацію ведуться вже давно і «мали б вийти на практичний результат».

«Було б добре, аби це відбулося до президентських виборів, оскільки це зіграло б важливу стабілізуючу роль для України і не тільки, — сказав він. — Я розумію, що є невідомі питання, але коли є мета, проблемні моменти можна владнати».

У свою чергу К. Брайнт заявив, що його країна всіляко підтримує прагнення України до демократії і зацікавлена в тому, щоб відкрити якомога більше ринків збуту для української продукції.

Конфлікт на Кримському півострові неможливий

Про це Голова Верховної Ради Володимир Литвин сказав, відповідаючи на запитання членів Комітету у закордонних справах щодо гіпотетичної можливості українсько-російського конфлікту в Криму на кшталт кавказьких конфліктів.

«Разом з тим, я змушений визнати, що у офіційного Києва немає ефективної, розумної політики по відношенню до автономії. У цьому я переконався, перебуваючи два дні минулого тижня у Криму та

спілкуючись безпосередньо з жителями декількох райцентрів», — сказав керівник українського парламенту.

Водночас членів комітету цікавило питання щодо можливості повторення українсько-російського конфлікту у сфері постачання енергоносіїв, який стався минулого року, а також співробітництво України з Європейським Союзом та євроатлантичні перспективи України.

Відповідаючи на запитання щодо українсько-російських відносин у сфері енергопостачання, В. Литвин зазначив: «Я розумію, що ця проблема не набула б такої гостроти, якби українські політики говорили однією мовою, в один голос». «Росія може проводити політику, яку вона вважає прийнятною для себе, але ми маємо бути єдиними в обстоюванні своєї позиції. Саме через відсутність такої позиції в українській владі цей конфлікт набув такої гостроти минулої зими», — підкреслив глава парламенту.

Він також підкреслив, що Україна «відчуває велику зацікавленість з боку Великобританії до неї та її євроінтеграційних перспектив», наголосивши на важливості підтримки з боку Великобританії реалізації курсу України на підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом і створення зони вільної торгівлі. За словами Володимира Литвина, це дозволить країні «успішно вирішити завдання щодо досягнення стандартів, за якими живе європейська спільнота».

Британські інвестиції будуть не зайві

Зліва направо: народний депутат України **Наталія Королевська**, головуючий Корпорації Лондона **Вільям Фрейзер**, Голова Верховної Ради України **Володимир Литвин**.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Україна надає великого значення поглибленню співпраці з Великобританією і розуміє необхідність наповнити реальним змістом партнерство між нашими країнами. Про це заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час зустрічі з керівництвом Корпорації Лондона (Лондонський Сіті).

На думку В. Литвина, ключова роль у цих процесах належить Корпорації Лондона — одному зі світових лідерів у фінансовому секторі.

За словами Голови Верховної Ради, Україна вкрай зацікавлена у розвитку українсько-британських відносин в економічній, фінансовій і торговельній сферах. В. Литвин нагадав, що об'єм британських інвестицій в українську економіку останнім часом становив 2 млрд. доларів США, і Великобританія посідає п'яте місце за обсягом закордонних інвестицій в Україну.

«Україна готова докласти зусиль для збільшення цієї цифри на порядок», — запевнив В. Литвин, зазначивши, що це є особливо важливим з огляду на необхідність підготовки України до чемпіонату «ЄВРО-2012».

Особливу увагу під час зустрічі було приділено питанню стосовно регулювання земельних відносин в Україні.

На думку В. Литвина, у цій сфері для іноземних інвесторів існує «широке поле діяльності». Як приклад він навів той факт, що в Криму, згідно з офіційними даними, не обробляється 108 тис. га землі, висловивши думку, що іноземні інвестори можуть зробити свій внесок у розвиток півострова у цій сфері.

Ще одним перспективним напрямом двосторонньої співпраці, на думку Голови Верховної Ради України, є спільний пошук ринків збуту для реалізації екологічно чистої сільгосппродукції українського виробництва.

У свою чергу, головуючий Корпорації Лондона Вільям Фрейзер наголосив, що очолювана ним інституція готова допомогти Україні «у частині надання фінансових послуг та у сфері економіки фінансів». Ключовим питанням при цьому він назвав захист інтересів тих британських інвесторів, які вже працюють в Україні, «шляхом дотримання укладених контрактів на основі верховенства права».

Прес-служба Верховної Ради України.

Закон — один для всіх!

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Одразу після відкриття пленарного засідання головуючий Перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Лавринович на вимогу фракції БЮТ і «НУ—НС» оголосив перерву для проведення консультацій. Після погоджувальної ради депутати вимагали змінити черговість розгляду питань. Фракції БЮТ, «НУ—НС» і Блоку Литвина запропонували розглянути спочатку проекти змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів та Президента. Однак спочатку відповідно до регламенту було надано слово для виступів представників фракцій..

На розгляд парламенту було винесено два альтернативні законопроекти. Перший, внесений депутатами від БЮТ Іваном Кириленком і депутатом від блоку «Наша Україна — Народна самооборона» В'ячеславом Кириленком, який вже отримав позитивний висновок Конституційного Суду, передбачає обмеження лише депутатської недоторканності. Другий, — запропонований парламентаріями від Партії регіонів Олександром Лавриновичем і Віктором Януковичем, який пропонувалося направити на висновок до КС, — обмеження недоторканності як депутатів, так і Президента. Представля-

ючи законопроект, О. Лавринович наголосив, що у нашій державі має бути один закон для всіх, а високопосадовці мають відповідати за свої вчинки так, як звичайні люди. В'ячеслав Кириленко у своєму виступі наголошував, що його законопроект має на меті привести інститут депутатської недоторканності в Україні у відповідність з міжнародними правовими стандартами, забезпечити рівність громадян України перед законом, подолати корупцію у парламенті та припинити зловживання з боку народних депутатів.

Лідер фракції БЮТ Іван Кириленко під час обговорення заявив, що законопроекти про скасування недоторканності — це лакмусовий папірець для сесійної зали, щоб покінчити з політичною корупцією у сесійній залі. Він запевнив, що БЮТ голосуватиме за обидва законопроекти, щоб продемонструвати свою готовність до встановлення істини у кримінальній справі. Натомість Анатолій Матвієнко («НУ—НС») стверджував, що абсолютне скасування депутатської недоторканності призведе до неможливості виконувати депутатські повноваження у повному обсязі, втручатися у вирішення різних проблем. Цю думку підтримав і комуніст Адам Мартинюк, назвавши ініціативи про скасування депутатської недоторканності «чер-

говою піар-акцією» і навівши приклади зарубіжних країн, де також не можуть заарештувати парламентарів без згоди парламенту. Олег Зарубінський (Блок Литвина) зауважив, що відсутня професійна дискусія у питанні про недоторканність. «Доки не відбудеться департизація, деполітизація і декоммерціалізація продажної правоохоронної системи, люди не будуть рівними перед законом, — сказав депутат. — Бо нерівними є не тільки депутати, а й усі «грошові мішки». Ганна Герман (Партія регіонів) підтримала попередніх виступальників, що в разі скасування недоторканності депутат буде дуже уразливим у своїй діяльності. Бо є система, яка нищить людину, навіть якщо людина невинна. Але чому депутати, президент і судді мають бути захищені від цієї системи, а рядові люди ні, зауважила депутат? Адже у тих європейських країнах, де зберігається недоторканність парламентаріїв, і решта

людей захищені від свавілля. «А у нас влада розколота з народом, вона і в літак, і в поїзд заходить з іншого боку, і ми зробимо крок до подолання розколу між владою і пересічними громадянами», — наголосив депутат. Водночас усі парламентарі визнали, що є суспільний попит на такі пропозиції і заявили, що їхні фракції голосуватимуть за зако-

нопроекти про скасування депутатської недоторканності та рівність усіх перед законом.

Перший заступник Голови Верховної Ради наполягав на тому, що позбавити недоторканності не лише депутатів, а й Президента, суддів, працівників правоохоронних органів. І висловив сподівання, що в разі скасування депутатської недоторканності бізнесмени не купуватимуть депутатські мандати для лобіювання власних інтересів, а займатимуться своїми заводами та бізнесом.

Юліана ШЕВЧУК.

Народні депутати України **Віктор Турманов** та **Сергій Тулуб**.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

В. Литвин згадав слова Авраама Лінкольна: «Дім, розділений зсередини, не встоїть»

Із виступів представників фракцій

Андрій КОЖЕМ'ЯКІН, БЮТ:

— Закон про скасування депутатської недоторканності є вкрай необхідним. Він поставить у рівні умови всіх народних депутатів, незалежно від того, чи вони в коаліції, чи в опозиції. Такий закон заставить депутатів бути відповідальними за те, що вони говорять, припинить будь-яку спекуляцію, відверті наклепи, обливання брудом опонентів. Протягом цього скликання Верховна Рада, наша фракція робить уже не першу спробу допомоги колегам із Партії регіонів виконати обіцянку ви-

борцям і зняти депутатську недоторканність. Ще на початку 2008 року від фракції БЮТ і «НУ—НС» було внесено законопроект № 1375 про внесення змін до Конституції України щодо обмеження депутатської недоторканності, за цей документ проголосувало 226 депутатів, його підтримали 156 депутатів від фракції БЮТ, 70 депутатів від фракції «НУ—НС». Фракції Партії регіонів, комуністів і Блоку Литвина не дали жодного голосу. Закон не набрав чинності через зауваження Конституційного Суду. Сьогодні ці зауваження враховано, і немає жодних перепон прийняти цей закон і щоб він вступив у дію.

Зіновій ШКУТЯК, «НУ—НС»:

— Питання недоторканності депутатів Верховної Ради є надзвичайно важливим, і воно було головним гаслом та іміджем «Нашої України», коли ми йшли на вибори. Група «За Україну» обов'язково підтримуватиме цей законопроект. Свого часу голова фракції «Наша Україна» В'ячеслав Кириленко під великим тиском все-таки домігся того, що колишня опозиція проголосувала за цей законопроект, він потрапив до Конституційного Суду, і КС дав свої позитивні висновки. Тому сьогодні для нас важливо продовжити процес змін до Конституції. Закликаю народних депутатів бути чесними перед собою, перед суспільством і проголосувати за цей законопроект. Цим покажемо, що ми, депутати, знімаємо недоторканність з себе, а потім будемо знімати недоторканність з усіх інших. Соціальні питання, які стояли у порядку денному першими, також є надзвичайно потрібними і важливими для суспільства. Але ми бачимо принциповість лише в одному — відтягнути соціальні питання. Сьогодні, за офіційними даними за останній рік, знизився реальний дохід населення на 15%. І якщо ми соціальні нормативи піднімемо на 15%, то фактично лише доб'ємося того, що повернемося до тих соціальних гарантій, які були.

Олена ЛУКАШ, Партія регіонів:

— Мій виступ присвячений темі, яка вже другий тиждень бентежить наших громадян — розтління малолітніх дітей, причетності до знущань над дітьми народних депутатів від БЮТ, співробітників «Артеку» і чи не є ця справа політичним замовленням. Нас турбує доля цих дітей, покалічених нелюдьми. Сьогодні є три беззаперечні факти: перший — сам факт насилля над дітьми, підтверджений експертизою, детектором брехні, обшукком вітчима. Другий факт — покривання гвалтівника відомством Юрія Луценка, що матері відмовляли у порушенні кримінальної справи, її клопотання не розглядалися або відхилялися, і навіть медичну експертизу було

проведено лише через три місяці після звернення матері. Третій факт — переведення тяжкого злочину в політичну площину. І вже ніхто не згадує про брата і сестру, майбутнє яких зруйновано гвалтівниками, розкрито таємницю усиновлення, вони вже не зможуть жити під своїми іменами та прізвищами, навчальний процес перервано, вони проживають не у себе вдома, основний круг спілкування тепер — слідчі. Сьогодні щодо цих дітей скоєно три злочини — саме насилля, порушення таємниці досудового слідства і усиновлення, посягання на їх безпеку і життя. Фракція Партії регіонів підтримає зняття депутатської недоторканності, але вимагаємо також внести до Верховної Ради подання про звільнення Юрія Луценка та відсторонення від курування справою вище-прем'єра Олександра Турчинова.

Сергій ГРИНЕВЕЦЬКИЙ, Блок Литвина:

— Ситуація у країні перетворюється на загрозу національній безпеці держави. Передвиборна лихоманка, як пандемія, охоплює всіх без винятку органи влади. Як результат — температура соціального попугайства перевищує припустимі межі. Термін «криза» сьогодні є дуже популярним у політичному лексиконі. Ним виправдовують попередні прорахунки державної політики, бездіяльність, власну професійну неспроможність і навіть бажання завершити перерозподіл тих привабливих об'єктів, які ще залишилися у власності держави. Виборча компанія для України — це криза у мініатюрі. Саме в цей період закладається міна уповільненої дії у вигляді лобістських законів, які приймаються з порушенням Конституції. Складається враження, що їх автори сподіваються, що після виборів все знівелюється само по собі.

Роботу парламенту вдалося нещодавно розблокувати, але немає гарантій того, що ситуація не повториться знову і знову. Все це в підсумку призведе до руйнації парламентаризму і відкриє шлях до диктатури, особистої чи кланової. Тому ми повинні самі для себе відповісти: чи стане законодавчий орган заручником виборів, чи, навпаки, зуміє піти всупереч загальній тенденції на руйнування.

Адам МАРТИНЮК, Комуністична партія:

— Давайте дамо відповідь на запитання, що ще має статися у нашому «царстві-государстві», щоб ми нарешті усвідомили, що далі так жити не можна. Що ще треба зробити? Сьогодні наймолодшому члену нашої сім'ї, нашій внучці 102 дні. У кожного є чи то діти, чи то внуки малолітні або підлітки. Що кожен із вас зробив би, якщо це стосувалося ваших дітей чи внуків? Ви були б так само байдужі? Сумніваюся. Це той момент істини, через який Верховна Рада має очиститися у прямому та переносному значенні слова, очиститися, якщо буде доведено, що деякі наші... не знаю як сказати, справді деградували до такого стану, як про це говорять, вони повинні понести найвищу міру покарання, і пропоную, щоб це була смертна кара. А з другого боку, Верховна Рада має очиститися і захистити себе від того, якщо буде доведено, що це чергова провокація, то до такого само ганебного стовпа мають бути поставлені ті, хто затіяв цю операцію. Пропонують різні шляхи, але, на моє переконання, кожен із них від лукавого. Це спроба перевести стрілку.

Записала Юліана ШЕВЧУК.

Що болить українській енергетиці

ДУМКИ ВГОЛОС

Напередодні президентських виборів з вуст деяких претендентів на цю високу посаду чути обіцянки про будівництво нових енергоблоків на Рівненській АЕС. Справа, на перший погляд, ніби й потрібна, але... Ніхто не замислювався над тим, що будівництво триватиме не рік і не два. Та й багатомільярдні витрати навряд чи зможе осилити наша держава в найближчі роки, тим паче що економічна криза дедалі гучніше дає про себе знати.

Тим часом питання завершення терміну експлуатації двох енергоблоків РАЕС у місті Кузнецовську стоїть уже сьогодні. Уявімо, що справді почалася реалізація отої обіцянки. Зрозуміло, що два перші блоки зупинилися б. Куди пішли б працювати їх трудівники? Залишилися б на вулиці, не інакше. Свого часу були розроблені плани та графіки продовження термінів експлуатації цих потужностей, але, на жаль, «діяльність» уряду поставила під загрозу своєчасність їх виконання. Однак, вважаю: вихід є, щоб у кузнецовців була робота. Тож хочу привертнути увагу урядовців до наболілих проблем української енергетики. З них дві, на мій погляд, мають стратегічне значення. І зволікання з їх вирішенням призводять до постійних коласальних фінансових і ресурсних втрат. Перша проблема. Залишається лише півтора-два роки до закінчення терміну експлуатації енергоблоків на деяких атомних станціях України. Зокрема, відразу двох перших блоків

Рівненської АЕС. На перший погляд, підстав для хвилювання немає. Адже розроблено плани і графіки продовження термінів їх експлуатації. Але, судячи з доповіді Державного комітету ядерного регулювання, за 2008 рік намітилася тенденція до зриву термінів виконання основних заходів з продовження експлуатації першого блока Рівненської АЕС. Причина — нестача планового фінансування.

Водночас треба підкреслити, що така робота проводиться вперше в Україні. Тому я від імені нашої фракції закликаю уряд коректніше і відповідальніше попрацювати над вирішенням цих питань та питанням фінансування робіт з продовження експлуатації енергоблоків. Інакше можна, як то кажуть, догратися: мирний атом не прощає недбалості. І в Україні цей «досвід» засвоїли дуже добре. Якщо ж доведеться зупинити енергоблоки, то місто енергетиків Кузнецовське перетвориться на місто безробітних, коли батькам не буде за що одягти і нагодувати своїх дітей.

Друга стратегічна проблема полягає в тому, що деякі атомні електростанції, маючи величезні потужності, не можуть їх використати на повну силу. Наприклад, Рівненська АЕС має потужність майже три тисячі мегават, але не використовує навіть половини. Причина, з огляду на темні українські міста і села, автошляхи і парки, звучить щонайменше дивно — електроенергію немає куди дівати. На Рівненщині спробували перевести на електрику житлово-комунальну сферу. Навіть розпорядження відповідне уряд у 2004 році прийняв. Але механізму реалізації цього документа немає і досі.

Доцільнішим видається рішення будувати нову електролінію до Києва. Її запуск зніме так звані диспетчерські обмеження. А це дозволить Рівненській та Хмельницькій атомним електростанціям виробляти щороку додатково майже три мільярди кіловат-годин електроенергії. Цифри свідчать самі за себе. Кошти на цей проект були виділені, але, на жаль, у Київській області досі не вирішили питання відводу землі.

Підсумовуючи, мушу сказати, що подібні дії ставлять під загрозу енергетичну безпеку країни. Тому Блок Литвина закликає всі урядові структури об'єднати зусилля у спільних діях у процесі реалізації стратегічно важливих державних програм.

Микола ШЕРШУН, народний депутат України, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Ліві висунули єдиного кандидата

Лідера Комуністичної партії України Петра Симоненка висунуто єдиним кандидатом на посаду Президента від виборчого Блоку лівих та лівоцентристських сил.

Таке рішення було ухвалено на вчорашньому міжпартійному з'їзді партій, що входять до блоку (Комуністична партія України, Соціал-демократична партія України (об'єднана), партії «Справедливість» і «Союз лівих сил»). За це рішення, повідомляє прес-служба КПУ, проголосували 792 із 795 зареєстрованих делегатів.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

«Прокурор» і «імунітет» — поняття несумісні

У Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності опрацьовано пропозиції до проекту закону про прокуратуру.

Голова підкомітету з питань парламентського контролю та законодавчого забезпечення реформування органів прокуратури Юрій Прокопчук на засіданні комітету доповів про стан підготовки законопроекту (реєстр. №2491) до другого читання. За його словами, від суб'єктів законодавчої ініціативи до законопроекту надійшло 189 пропозицій та поправок, які опрацьовано та внесено до порівняльної таблиці.

Під час обговорення пропозицій та поправок члени комітету відзначили, що серед них є такі, які за своїм змістом докорінно змінюють систему, організацію і порядок діяльності прокуратури та кардинально відрізняються від концепції, покладеної в основу законопроекту, прийнятого в першому читанні. Зокрема, в низці пропозицій та поправок пропонується запровадити такі поняття, як «імунітет» та «незмінюваність» прокурора, що, на думку народних депутатів, є неприйнятним. Члени комітету вважають за доцільне пропозиції та поправки, які не узгоджуються з положеннями Конституції України та іншими законодавчими актами, відхилити.

За наслідками обговорення комітет доручив голові підкомітету з питань парламентського контролю та законодавчого забезпечення реформування органів прокуратури Ю. Прокопчуку організувати опрацювання висновків Венеціанської комісії до проекту закону про прокуратуру після їх офіційного надходження до Верховної Ради України та внести на розгляд комітету остаточний варіант порівняльної таблиці до зазначеного законопроекту.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про соціальне, медичне і пенсійне забезпечення ветеранів війни та відзначення 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років»

Верховна Рада України постановляє:

1. Схвалити Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про соціальне, медичне і пенсійне забезпечення ветеранів війни та відзначення 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років».

2. Кабінету Міністрів України до 1 січня 2010 року проінформувати Верховну Раду України про хід виконання Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Про соціальне, медичне і пенсійне забезпечення ветеранів війни та відзначення 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років» органами виконавчої влади.

3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН. м. Київ, 9 жовтня 2009 року. №1642-VI.

Залишається лише півтора-два роки до закінчення терміну експлуатації енергоблоків на деяких атомних станціях України

У селищі Врубівка Попаснянського району з почестями та громадянською панахидою перепоховали останки 63 невідомих солдатів, які загинули в часи Великої Вітчизняної війни, *повідомляє наш власкор Алла АНТИПОВА*

Із України до Ізраїлю екстрадовано «чорного трансплантолога» Михайла ЗІСА

У НОМЕР

► *ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ*

Розпочалися дні «Голосу України»

Цими днями проходять зустрічі представників газети із читачами. Цікавою та жвавою вийшла розмова зі школярами у Красному Лимані, де відбулася презентація книги «Еволюція влади», виданої за публікаціями нашого видання. Сьогодні «Голос України» завітає до Артемівська, де знайомитиметься із досвідом місцевої влади щодо залучення інвестицій та створення робочих місць. А ще — із проектами реформування житлово-комунальної галузі. Наприкінці тижня представники газети і слухачі Школи журналістського мистецтва відвідають Дружківку: майбутні журналісти разом зі своїми однолітками обговорять публікації «Голосу України». Крім того, заплановані зустрічі у міській раді та на промислових підприємствах.

Вл. інф.

Ан-24 — півстолітній рубіж подолано, і на зміну йде Ан-148

Учора виповнилося рівно 50 років від дня першого польоту пасажирського літака для місцевих повітряних ліній Ан-24. Командир екіпажу Георгій Лисенко згадував про це так: «Вийшла, що називається, класична й чудова посадка літака... Наші серця раділи, і нам здавалося, що ми вже давно літаємо на цьому літаку».

Як розповіли «Голосу України» в прес-службі АНТК ім. О. К. Антонова, цей літак було створено для заміни застарілого Іл-14, Іл-12 та Лі-2 з поршневими двигунами. 50-місну машину обладнали двома потужними турбореактивними двигунами. І від своїх попередників вона відрізнялася вищою швидкістю польоту, збільшеними корисним навантаженням, продуктивністю польотів, міжремонтним ресурсом, зниженою собівартістю перевезень, невибагливістю до місць базування як за оснащеністю баз, так і за кліматичними умовами. В конструкції Ан-24 уперше у світовій практиці було застосовано клеєзварні з'єднання у фюзеляжі та оперенні, які замінили традиційне клепання, що дало змогу знизити трудомісткість і витрати на виготовлення літака, зменшити його вагу, підвищити міцність і довговічність конструкції.

Високі льотно-технічні якості Ан-24 і рентабельність його експлуатації забезпечили експорт літака до 38 країн світу. За кількістю експортованих літаків Ан-24 посів перше місце в СРСР.

За даними АНТК, сьогодні більш як 430 літаків Ан-24 продовжують працювати в 26 країнах світу. Нині йому на зміну йде Ан-148. Сучасне пілотажно-навігаційне та радіозв'язкове устаткування, застосування багатофункціональних індикаторів, електродистанційних систем керування польотом літака дозволяють використовувати цей Ан на будь-яких повітряних трасах, у простих і складних метеоумовах, удень та вночі. 2 червня 2009 року готовий екземпляр Ан-148 виконав перший рейсовий політ із Харкова до Києва. За експертними оцінками, Ан-148 на 25—30 відсотків перевершує за економічністю літаки аналогічного класу, що експлуатуються нині. Цього року підписано рекордну кількість договорів на купівлю майже 60 літаків модельного ряду Ан-148. І сьогодні є контракти на поставання нових літаків із компаніями з України, Росії, Казахстану та Куби.

Нові правила вступу до ВНЗ: вчіть мову!

РОБОТА НАД ПОМИЛКАМИ

Міністерство освіти і науки оголосило нові умови прийому до вузів. Експерти загалом позитивно оцінюють ініціативи відомства.

Один пільговик — один вуз

Мабуть, найголовнішим нововведенням майбутньої вступної кампанії стане заборона пільговикам подавати копії документів у десятки університетів одночасно. «Вони, як і раніше, можуть вступати в будь-який навчальний заклад, — пояснює міністр Іван Вакарчук. — Але мають здавати винятково оригінали довідки й сертифіката Українського центру оцінювання якості освіти».

Новими правилами вступу ситуацію не змінити, вважає куратор освітніх проектів громадської організації «ОПОРА» Інна Совсун.

— Звичайно, це призведе до зменшення пільговиків на престижних спеціальностях, вони просто побоються подавати туди документи, — каже вона. — Але не треба представляти це як остаточне розв'язання проблеми. І мені шкода, що міністерство замовчує її. Потрібно організувати широку дискусію, щоб обговорити питання заміни пільгового вступу на адресну допомогу студентам.

У списку пільговиків відтепер не буде переможців Малої академії наук. «Це вимога Асоціації ректорів вузів», — коментує Іван Вакарчук.

«Голос України» зв'язався з

директором МАН України Оксеном Лісовим:

— Держава в минулому показала своє ставлення до обдарованих дітей, надавши їм можливість займатися наукою і не хвилюватися про вступ. А тепер виходить демонстративна відмова від цієї декларації. Практичного значення це рішення не має, адже кількість манівців порівняно із загальним числом пільговиків — просто смішне і їх вилучення проблеми не розв'язує. У такий спосіб Міносвіти декларує дургорядність нашої роботи. Не виключено, що обласні адміністрації відповідним чином відреагують на цей сигнал, і в умовах кризи фінансування всієї системи МАН буде підірвано. У них з'явиться вагомий аргумент: «Шановні, вас навіть вилучили з переліку пільгових категорій».

Атестати враховуватимуть

Тепер під час вступу до ВНЗ враховуватимуть середній бал атестата. Але на нього, по суті, зважатимуть у разі, якщо абітурієнти наберуть однакову кількість балів по тестах.

— Нові умови, на жаль, консервують деякі речі, які можна було б змінити, але, з другого боку, є і позитивний момент — урахування шкільних оцінок. І хоча середній бал атестата — абсолютні цифри, а результати

ЗНО — відносні, й порівнювати їх — це все одно, що воду і масло, ми принаймні усунули абсолютно неправильний підхід, коли ЗНО було єдиним критерієм під час вступу до університету, — зазначає почесний президент Києво-Могилянської академії В'ячеслав Брюховецький.

Інна Совсун додає: «У зв'язку із цим потрібно змінювати форму додатка до атестата і вводити туди окремий пункт про середній бал, інакше величезних черг у приймальних комісіях, де будуть визначати середню оцінку, не уникнути».

Тести на українській плюс третій обов'язковий

Якщо цього року для участі в конкурсі було потрібно мінімум

два сертифікати, то в наступному абітурієнтам знадобляться одразу три. Як і раніше, українська мова і література — для всіх, другий предмет — математика або історія України на вибір і третю обов'язкову дисципліну назве сам вуз. До того ж тести запропонують українською мовою. Представники нацменшин, які до цього писали їх на рідних мовах, зможуть користуватися словником термінів.

— У 2010 році тести не перекладатимуть. За три роки молоді люди мали можливість вивчити відповідну термінологію дисципліни, яку хочуть здавати, — констатував міністр.

Наталія ОВДІЄНКО.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (з архіву «Голосу України»).

Кожній п'ятій дитині пропонують відвідати порносайт

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Нині майже тридцять відсотків українців користуються ресурсами Інтернету. Кожен третій з них — підліток. Жанна Рєвнова, керівник департаменту з корпоративних зв'язків одного мобільного оператора, запевняє: у всесвітній мережі стільки само корисної інформації, скільки і небезпечної.

— Наші діти не бігають по вулиці, — каже пані Рєвнова, — вони сидять вдома біля комп'ютера. І начебто постійно перебувають під нашим з вами наглядом. Але чим насправді вони займаються в Інтернеті, ми з вами не знаємо. Приміром, що моя донька пише та які фото викладає у себе на сторінці соціальної мережі «В Контакте», я можу тільки здогадуватися. З ким вона і на які теми спілкується — мені абсолютно невідомо.

І перевірити це, мовляв, також важко. Тож поки дорослі оволодівають хоча б азами користування Інтернетом, молоде покоління на повну силу «борознить» простір всесвітньої мережі. При цьому нерідко навіть не

здогадуючись про небезпеки, на які себе наражає. І тут, як показують результати уже згаданого дослідження, батьки свої можливості значно переоцінюють. Так, майже 90 відсотків опитаних запевнили, що про ризики користування Інтернетом знають.

— Щоправда, — каже Гульбаршин Чепурко, заступник директора «Центру соціальних експертиз» Інституту соціології НАНУ, — коли ми запитали, які саме ризики ви можете назвати, то виявилось, що насправді батьки не такі вже й поінформовані. Найбільшою загрозою для більшості є можливе погіршення зору у дитини чи звикання до комп'ютера.

Проте, стверджує пані Чепурко, вади зору — це лише квіточки. Справжні ризики — доступ до «дорослого контенту» (еротика, азартні ігри), заклики до насильства чи заохочення суїцидальної поведінки, платні сервіси, розголошення конфіденційної інформації (номери рахунків батьків, їх паспортні дані тощо). І найбільш небезпечно — залу-

чення дітей до дитячої сексуальної експлуатації. До речі, згідно із результатами опитування дітлахів, 27 відсотків через Інтернет отримували від незнайомих пропозиції познайомитися ближче. Знятися в кіно пропонували 7 відсоткам. Переслати свої фото чи конфіденційну та контактну інформацію просили 14 відсотків опитаних дітей. Ще стільки ж дітлахів постійно витрачають гроші, здебільшого батьківські, для ігор в Інтернеті. І майже кожному п'ятому висилали посилення на порносайти. Куди, між іншим, більшість не цуралася заходити.

Заборонити користуватися Інтернетом неможливо та і не потрібно. Порада від психолога Валерії Кукси — спілкуватися з дітьми. Своїм прикладом показувати, як потрібно поводитися в Інтернеті. Навчити дітей не довіряти незнайомцям не тільки на вулицях, а й по той бік монітора. А головне — розповісти про всі небезпеки, які таїть у собі Інтернет, і про те, як їх можна уникнути.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

ФОТОФАКТ

У селищі Новомиколаївка Дніпропетровської області вперше було встановлено рекорд на найдовшу ковбаску-барбекю — 17 метрів 20 сантиметрів. Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ).

Бібліотеку глобалізували

За підтримки Фондації Білла та Мелінди Гейтс, які спрямовують кошти на інформатизацію бібліотек, на базі Маківського навчально-виховного комплексу І—ІІІ ступенів Дунаєвського району відкрили глобальну бібліотеку.

Цю книгозбірню створено ще 1924 року, вона завжди була в школі найбільш відвідуваним кабінетом. Тепер її можливостями, передовсім доступом до «світлової павутини», разом з учнями і вчителями зможуть скористатися всі селяни. Для реалізації цього проекту було використано не лише кошти згаданого Фонду — 70 тисяч гривень надала голова Дунаєвської райдержадміністрації Наталія Рохова.

Після урочистого відкриття глобальної книгозбірні відбулися презентація моделі «Школа інноваційних технологій», а також підписання угод про співпрацю трьох бібліотек — Навчально-виховного комплексу, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

РЕГІОНИ

► ЛУЦЬК

Тролейбусники продовжують страйк. Влада розгублена

Уже другий тиждень багато мешканців Луцька добираються на роботу, навчання, у поліклініки пішки. Маршрутки переповнені. Такі наслідки страйку, який з 13 жовтня проводить Луцьке підприємство електротранспорту. Останній раз тролейбусники отримували гроші ще у червні, і то лише аванс. Борг перевищує п'ять мільйонів гривень. Ситуацію ускладнює й те, що ЛПЕ придбало кілька десятків автобусів «Богдан» у лізинг. Тепер настає час сплачувати. Дивує і кадрова політика міськради, яка півтора місяця тому призначила колишнього керівника ЛПЕ Івана Кубицького, до якого в колективі було чимало претензій, директором департаменту житлово-комунального господарства Луцька. Цими днями на підприємстві переобрали профспілковий комітет, на захист своїх колишніх колег збираються виступити і ветерани-тролейбусники. Самі ж страйкарі налаштовані рішуче. На роботу вони вийдуть лише тоді, коли буде виплачена вся заборгованість.

Микола ЯКИМЕНКО.

► ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Народилася дівчинка-богатир

У родині хмельничан народилася донька вагою 5,3 кілограма. В обласному центрі це рекорд за останні п'ять років. У родині це вже друга дитина, до того ж перша не набагато відставала від молодшої сестрички. Маля почувалась добре. А от для матері пологи були важкі, вони тривали майже п'ять годин. Як уважають лікарі, проблеми виникли через те, що під час вагітності мама вживала забагато борошняних продуктів та солодощів.

Ірина КОЗАК.

► КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

Стали мобільними

Фонд соціального захисту інвалідів допоміг громаді міста придбати спеціальний автобус для перевезення інвалідів-візочників. Його вартість — 300 тисяч гривень. У місті мешкає близько півтори сотні візочників, а загалом громадян з особливими потребами майже вісім тисяч. Більшість із них об'єднані в громадські організації, які беруть активну участь у громадському житті. До прикладу, товариство молодих інвалідів «Гармонія» було задіяне в проєкті за підтримки уряду Великобританії: люди з особливими потребами опановували цікаві техніки виробництва сувенірів — тістокераміку, плетіння з бісеру тощо. Вони брали участь у благодійних аукціонах, організовували виставки. Справжні шедеври з бісеру виготовляють і діти, вражені ДЦП, з товариства «Мрія». Ці вироби віднедавна можна придбати у виділених владою кіосках.

Щоб почуватися нарівні з іншими, візочники мають легко пересуватися містом. Тепер у них з'явилася така можливість. Як запевнив міський голова Анатолій Нестерук, спецтранспорт передадуть одному із соціальних центрів, тож можна буде планово перевозити громадян із фізичними вадами до лікарень або закладів культури та спорту, про що раніше тільки мріяли.

Віра ШПИЛЬОВА.

Щоб знешкодити міну, евакуювали п'ять тисяч феоdosійців

Учора майже п'ять тисяч феоdosійців змушені були покинути свої домівки. «Зокрема, це мешканці 960 приватних будинків, 18 п'ятиповерхових будинків, особовий склад військової частини Росії, а також пацієнти і співробітники лікарні», — зазначили у МНС. Не працювали вчора тимчасово також дитячий садочок, школа і 23 магазини. Напередодні авіаційну донну міну вагою майже одна тонна витягли з моря двоє чоловіків. На їхню думку, предмет був схожий на газовий балон, тож його хотіли здати на металобрухт. Однак, збивши кришку підричника, любителі металу збагнули, що це боеприпас. На місце пригоди викликали саперів МНС. Під час детального огляду стало зрозуміло, що для подальшого знищення німецької міни зразка 1938 року її доведеться вивозити на спеціальний полігон. Як повідомили у прес-службі кримського управління МНС, після її вивезення на безпечну відстань у район полігона на місі Чауда люди змогли повернутися додому. Тим часом прикордонні служби забезпечували у морі безпеку суден, які могли перебувати в районі проведення робіт.

Фото Олексія СУВІРОВА (УНІАН).

Борщ і сало — найкорисніше меню

За допомогою харчових добавок і барвників з туалетного паперу можна приготувати будь-який харчовий продукт. Так вважає професор кафедри гігієни харчування Національного медичного університету імені О. Богомольця Гнат Матасар. За словами вченого, харчова промисловість Радянського Союзу використовувала лише шістнадцять харчових добавок. Нині їх кілька сотень.

Сьогодні український споживач одержав доступ до величезного асортименту продуктів вітчизняного та іноземного виробництва. Із вступом України до Світової організації торгівлі правила контролю якості імпортованих товарів дещо спростилися, кажуть експерти. Радять уважно читати етикетки на упаковці, ретельно мити овочі та фрукти, стежити за

терміном реалізації. Здорова їжа — свіжа. Тому продукт, термін придатності якого три місяці, сам по собі сумнівний.

А от генно-модифікованих продуктів боятися не варто, стверджує професор.

— Якщо ви посмажите яєчню або зварите на твердо яйце, то з нього вже не вилупиться курча. Те саме відбувається і з продуктами, які містять ГМО — під час термообробки ген гине, — пояснив пан Матасар.

За останні роки набір продуктів, які ми споживаємо щодня, змінився. І це пов'язано не лише з європейською інтеграцією торговельного ринку, а й з екологією, з Чорнобильською катастрофою. Люди перестали споживати достатню кількість риби — водойми заб-

руднені, молока, м'яса. З раціону зникли лісові ягоди, гриби. Фактично все населення України потерпає від йододефіциту, стверджує професор кафедри гігієни харчування Національного медуніверситету. Все це позначається на здоров'ї українців. Зростає кількість онкозахворювань, патологій шлунково-кишкового тракту, порушень обміну речовин тощо.

Складаючи раціон харчування, корисніше бути... патріотом — надавати перевагу національним продуктам. Гнат Матасар згадав теорію, відповідно до якої те, що вирощено на рідній землі, краще засвоюється організмом і корисніше для здоров'я. Борщ і сало залишаються найкориснішим меню для українця!

Ольга ВАУЛІНА.

В Антрациті обрушився будинок

У місті Антрацит на вулиці Кірова в кутовій будівлі стався обвал зовнішньої стіни та міжквартирних перегородок у двоповерховому 14-квартирному будинку післявоєнної забудови. В результаті частково зруйновано чотири квартири. На щастя, ніхто не постраждав.

Прийчини НП сьогодні встановлюються. За однією з версій, будинок обвалився через підтоплення фундаменту. Як розповіли мешканці будинку, минулого тижня в них кілька днів не було води. Водопостачання відновили, але підвал виявився затопленим. Того самого дня стала сипатися штукатурка, по стінах пішли тріщини, почали одна від одної відходити стіни. Почувши сильний тріск, мешканці вибігли зі своїх квартир на вулицю, і на їхніх очах будинок став руйнуватися. У підсумку без даху над головою залишилося 7 осіб. Міська влада обіцяє незабаром виділити постраждалим житло, яке буде краще за колишнє.

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

НП!

26 корів загинули від отруєння нітратами

Рівень нітратів у воді, якою напували худобу на оборі в СТОВ «Хлібороб» Шаргородського району на Вінниччині, перевищував допустимі норми більше як у чотири рази.

— Концентрація нітратів була настільки висока, що тварини гинули ментально після того, як вода починала засвоюватися в організмі, — каже начальник управління ветеринарної медицини у Вінницькій області Григорій Сидорук. — Наші фахівці завершили всі лабораторні дослідження, і маємо конкретні висновки експертизи з цього приводу.

До біди призвів непрацюючий водогін у приміщенні ферми. Працівники ветеринарної міліції встановили, що худобу напували привозною водою. Доставляли її у діжці. Напередодні в тій само ємкості вивозили на поле хімічні

речовини. Принаймні так стверджують перевіряльщики. Вони констатували факт недбалості, допущений у господарстві, та передали матеріали правоохоронцям.

Загалом на фермі захворіло сто корів. Решту вдалося врятувати завдяки спільним зусиллям фахівців управління ветмедицини, ветеринарної міліції, Мурафської дільничної лікарні ветеринарної медицини та місцевого ветфельдшера. Туші загиблих корів відправили на переробку на санітарний завод.

Керівник господарства Катерина Кедик відмовилася коментувати надзвичайну пригоду. «Це мої питання, і ніяких інтерв'ю я не даю, — відповіла вона по телефону, — просто худоба здохла, і все, нема ніяких причин».

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ФОТОФАКТ

У каньйоні річки Смотрич у Кам'янці-Подільському, що на Хмельниччині, відбувся Всеукраїнський скельний фестиваль, на який з'їхалися любителі підкоряти скелі з усієї України.

Фото Ірини ПУСТИННИКОВОЇ (Укрінформ).

До біди призвів непрацюючий водогін у приміщенні ферми

«НІБУЛОНу»

Минулої суботу славна Чигиринщина відзначила 360-ту річницю створення Української козацької держави. Й не тільки піснями і запальними танцями. В день свята неподалік гетьманської столиці, на березі Кременчуцького водосховища, ТОВ СП «НІБУЛОН» піднесено й урочисто відкрило потужний річковий термінал філії «Вітове». Разом з генеральним директором «НІБУЛОНу», Героєм України Олексієм Вадатурським червону стрічку новобудови переізвав Президент України Віктор Ющенко.

ДОВІДКА «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Термінал у селі Вітове — не перший об'єкт «НІБУЛОНу» на Черкащині. Тут уже діє комплекс з приймання та відвантаження зерна філії «Золотоніська». У 2008—2009 маркетинговому році тут оброблено 219 тисяч тонн зернових та олійних культур. Це один із найкращих результатів в області.

На Черкащині також успішно працюють філії «НІБУЛОНу» «Чигирин» та «Кам'янка».

Річковий термінал займає площу понад 12 гектарів. Обсяг зберігання зерна в елеваторах становить 66 тисяч тонн. Потужність добової сушарки — 3 тисячі тонн на добу. Звідси щодоби відвантажуватиметься на річковий транспорт 5 тисяч тонн зернових та олійних культур. Перевозитимуть збіжжя від термінала до порту на власних несамохідних суднах компанії вантажопідйомністю 4,3 тисячі тонн. Днями у Миколаєві спливають на воду ще 4 судна, і «НІБУЛОНівський» флот загалом складатиметься з 8 несамохідних суден. Це дасть можливість транспортувати 36 тисяч тонн зерна одночасно.

— Введення в експлуатацію унікального підприємства — це подія для всієї нашої області, — поділився головою Черкаської облдержадміністрації Олександр Черевко. — В 70—80-х роках минулого століття тут, у гирлі річки Тясмин, притоки Дніпра, комуністичні «перетворювачі природи» планували спорудити атомну, а згодом, після аварії на Чорнобильській АЕС і протестів громадськості, теплову електростанцію. Навіть встигли побудувати у щипісках «Орбіту» — житловий мікрорайон Чигирина. Зараз тут мешкає з півтисячі жителів, які давно вже потерпають від безробіття. Будівництво термінала «Вітове» не лише дало багатьом орбітцям роботу, а повернуло їм віру в завтрашній день.

...Ми від'їжджали з «Вітового» надвечір. Понад сто світловолакових опор, установлених по всій території б'єкта, якось по-космічному підсвічували навколишній основний ліс, берег Дніпра і сріблясті кулі елеваторів. По-малось: новозбудований «термінал Вадатурського» не лише технічно унікальний і довершений, а й надзвичайно масивний.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.
а знімку: під час урочистого відкриття термінала.
Фото автора.

Баланс АКБ "Аркада" за 3-й квартал 2009 року				 Фінансова звітність АКБ "АРКАДА" за 3-й квартал 2009 року				Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" АКБ "Аркада" за 3-й квартал 2009 року					
Рядок	Найменування статті	На звітну дату попереднього поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного року	На кінець попереднього фінансового року	Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+/-)	
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5	
АКТИВИ				Звіт про фінансові результати АКБ "Аркада" за 3-й квартал 2009 року				Примітка "Окремі показники діяльності банку" АКБ "Аркада" за 3-й квартал 2009 року					
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	53 479	127 612	1	Чистий процентний дохід/ (чисті процентні витрати)	50 320	56 314	1	Гарантії, що надані	-	3 670	- 3 670	
2	Кредити та заборгованість клієнтів, у тому числі:	1 082 204	928 632	1.1	Процентні доходи	126 909	118 064	2	Зобов'язання з кредитовання, які надано клієнтам	68 137	23 604	+ 44 533	
2.1	Кредити та заборгованість юридичних осіб	907 336	701 246	1.2	Процентні витрати	(76 589)	(61 750)	3	Надана застава	520 000	119 700	+ 400 300	
2.2	Кредити та заборгованість фізичних осіб, у тому числі:	174 868	227 386	2	Чистий комісійний дохід/ (чисті комісійні витрати)	26 447	58 961	Примітка "Окремі показники діяльності банку" АКБ "Аркада" за 3-й квартал 2009 року					
2.2.1	в іноземній валюті	863	1 397	2.1	Комісійні доходи	26 589	84 212	Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники		
3	Резерви під знецінення кредитів (38 451)	(46 897)	(46 897)	2.2	Комісійні витрати	(142)	(25 251)	1	Регулятивний капітал банку (тис.грн.)	284 558	74 194		
3.1	Резерви у відсотках до активу	4		3	Результат від торгівлі іноземною валютою	701	1 711	2	Регулятивного капіталу (%)	22,16	не менше 10%		
4	Цінні папери	3 980	7 230	4	Результат від переоцінки іноземної валюти	37	(553)	3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (%)	20,28	не менше 9%		
5	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(213)	(2 047)	5	Резерви під заборгованість за кредитами	8 446	4 738	4	Поточна ліквідність (%)	86,83	не менше 40%		
5.1	Резерви у відсотках до активу	5	28	6	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	1 834	3 439	5	Максимальний розмір кредитного ризику від одного контрагента (%)	22,85	не більше 25%		
6	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	7 606	2 071	7	Резерви за зобов'язаннями Інші операційні доходи	(12 615)	(12 534)	6	Великі кредитні ризики (%)	310,63	не більше 800%		
7	Відстрочений податковий актив	19	19	8	Адміністративні та інші операційні витрати	6 929	1 750	7	Максимальний розмір кредитів, гарантії та поручительства, наданих одному інсайдеру (%)	2,41	не більше 5%		
8	Основні засоби	245 219	251 324	9	Прибуток/(збиток) до оподаткування	9 897	25 473	8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантії та поручительства, наданих інсайдерам (%)	2,96	не більше 30%		
9	Інші фінансові активи	467	2 472	10	Витрати на податок на прибуток	(22)	(4 755)	9	Рентабельність активів (%)	1,04	x		
10	Інші активи	4 242	3 733	11	Чистий прибуток/(збиток) банку	9 875	20 718	10	Кредитні операції, що класифіковані як "стандартні" (тис. грн.)	71 637	x		
11	Резерви під інші активи	(1 249)	(820)	12				10.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	67	x		
11.1	Резерви у відсотках до активу	29	22	13				11	Кредитні операції, що класифіковані як "під контролем" (тис. грн.)	138 774	x		
12	Усього активів, у тому числі:	1 357 303	1 273 329	14				11.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	494	x		
12.1	в іноземній валюті	30 291	18 026	Примітка "Рахунки довірного управління" АКБ "Аркада" за 3-й квартал 2009 рік				12	Кредитні операції, що класифіковані як "субстандартні" (тис. грн.)	902 576	x		
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року (попередній рік)	Зміни після дати останньої річної звітності (+/-)	12.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	32 607	x	
13	Кошти банків	363 658	175 800	1	2	3	4	5	13	Кредитні операції, що класифіковані як "сумнівні" (тис. грн.)	15 567	x	
14	Кошти юридичних осіб, у тому числі:	178 991	263 761	1	Поточні рахунки банку - управителя з довірного управління	314 883	358 979	- 44 096	13.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	3 941	x	
14.1	в іноземній валюті	111	3 670	2	Дебіторська заборгованість за операціями з довірного управління	5 267 512	5 591 410	- 323 898	14	Кредитні операції, що класифіковані як "безнадійні" (тис. грн.)	1 046	x	
14.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	163 421	205 737	3	Цінні папери в довірчому управлінні	227 768	195 168	+ 32 600	14.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	1 046	x	
14.2.1	в іноземній валюті	111	3 670	4	Витрати за операціями довірного управління	-	3 386	- 3 386	15	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,05	x	
15	Кошти фізичних осіб, у тому числі:	314 728	339 258	5	Нараховані доходи за об'єктами довірного управління	589	674	- 85	16	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10 % і більше відсотками статутного капіталу банку	*	x	
15.1	в іноземній валюті	9 753	7 518	6	Усього за активними рахунками довірного управління	5 810 752	6 149 617	- 338 865	* Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10 % і більше відсотками статутного капіталу банку:				
15.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	3 578	2 575	7	Фонди банківського управління	5 770 754	6 130 404	- 359 650	Повне найменування юридичної особи, прізвище, ім'я по батькові фізичної особи				
15.2.1	в іноземній валюті	1	1	8	Рахунки установників	-	13 650	- 13 650	Кол. країн	Відсоток у статутному капіталі. Прям. участь	Опосередкована участь		
16	Відстрочені податкові зобов'язання	3 565	3 565	9	Кредиторська заборгованість за операціями довірного управління	39 409	1 487	+ 37 922	Товариство з обмеженою відповідальністю "КОМПАНІЯ РОЗВИТКУ БУДІВНИЦТВА"	804	44,3369	4,2406	
17	Резерви за зобов'язаннями	84 903	91 641	10	Доходи від операцій довірного управління	589	4 076	- 3 487	Товариство з обмеженою відповідальністю "Фірма "Девелопер"	804	15,0892	48,5775	
18	Інші фінансові зобов'язання	120 655	115 618	11	Усього за пасивними рахунками довірного управління	5 810 752	6 149 617	- 338 865	Палида Костянтин Віталійович	804	0,0312	68,8052	
19	Інші зобов'язання	3 739	60 497						Поляченко Володимир Аврумович	804	0,0000	68,8052	
20	Усього зобов'язань, у тому числі:	1 070 239	1 050 140										
20.1	в іноземній валюті	9 865	11 188										
21	Статутний капітал	200 445	146 445										
22	Емісійні різниці	13	13										
23	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	37 360	29 462										
24	Прибуток/збиток минулих років	39 371	31 473										
25	Прибуток/збиток поточного року	9 875	15 796										
26	Усього власного капіталу	287 064	223 189										
27	Усього пасивів	1 357 303	1 273 329										
Голова Правління Головний бухгалтер								К.В. Паливода А.А. Волкова					

Ухвалою господарського суду Вінницької області від 13.07.09 р. (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено провадження у справі № 5/236-09 про визнання банкрутом Приватне підприємство «АКУЛА 777» (м. Вінниця, вул. Станіславського, 7/86, код 35599393).

Розпорядком майна призначено — Сокольвака Михайла Васильовича (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 2, к. 717, тел. 66-09-28).

Постановою господарського суду м. Києва від 14.10.2009 р. у справі № 15/406-6 ТОВ «ПК «Феміда-Консул» (01024, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, 6, код ЄДРПОУ 35849222, р/р 260033001884 в Буковинській філії ВАТ «ВіЕйБі Банк», МФО 356657) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено ПП «Лінкруст».
Заяви приймаються за адресою: 01004, м. Київ,
вул. Дарвіна, 10, н/п № 37.

**Розцінки вартості ефірного часу
для розміщення передвиборної агітації
кандидатів у Президенти України в ефірі
ТОВ «Телестудія «Служба інформації»
(телеканал НТН)**

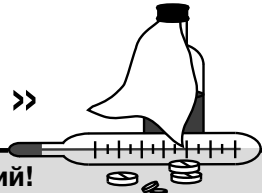
Проміжок часу	Вартість розміщення 1 сек. з ПДВ та ПР
3:00-4:00	50,71 грн.
4:00-5:00	50,71 грн.
5:00-6:00	50,71 грн.
6:00-7:00	50,71 грн.
7:00-8:00	50,71 грн.
8:00-9:00	50,71 грн.
9:00-10:00	50,71 грн.
10:00-11:00	65,93 грн.
11:00-12:00	65,93 грн.
12:00-13:00	76,07 грн.
13:00-14:00	76,07 грн.
14:00-15:00	136,92 грн.
15:00-16:00	136,92 грн.
16:00-17:00	136,92 грн.
17:00-18:00	152,13 грн.
18:00-19:00	152,13 грн.
19:00-20:00	192,70 грн.
20:00-21:00	192,70 грн.
21:00-22:00	192,70 грн.
22:00-23:00	152,13 грн.
23:00-24:00	152,13 грн.
0:00-01:00	131,85 грн.
1:00-02:00	50,71 грн.
2:00-3:00	50,71 грн.

Ціни вказані з ПДВ та податком на рекламу.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Замість пігулок — свіже повітря і холодна вода

СІМЕЙНА МЕДИЦИНА

Тетяна Крива — лікар загальної практики сімейної медицини центральної районної лікарні. На дільниці, яку вона обслуговує, мешкають більш як дві тисячі осіб, з яких 28 дітей до одного року, майже 200 — шкільного віку, 900 пенсіонерів, решта — працездатне населення.

На обліку в сімейного лікаря є і вагітні жінки. Сьогодні їх дев'ять. Тетяна Крива із прикриттю зазначає, що нині мало практично здорових породіль. Одне з основних захворювань — анемія. Вона виникає через недолік харчування, вважає лікар. Меню майбутньої мами має бути збалансованим і калорійним, бо треба виносити і народити здорову дитину. Стежить Тетяна Володимирівна і за тим, щоб малюкам вчасно робили потрібні щеплення.

Добре, що всі мами розуміють важливість цієї медичної процедури, тому від неї ніколи не відмовляються.

Школярі до лікаря, як правило, звертаються з простудними захворюваннями — бронхітом, ангіною, гострою вірусною інфекцією, гострою респіраторною інфекцією, і то лише в холодну пору року. Та є ще, на жаль, така категорія дітей, які часто хворіють, незважаючи на те, спека чи мороз на вулиці. У цих хлопчиків та дівчаток недостатньо сильний імунітет.

— Їм раджу їсти більше фруктів і овочів, пити трав'яні збори, частіше бувати на свіжому повітрі і, звичайно, загартовувати свій організм, — розповідає Тетяна Володимирівна. — Приміром, обливатися холодною водою, обтиратися вологим рушником. А старшокласникам рекомендую під час купання під душем міняти гарячу і холодну воду. Звісно, без медикаментів також важко обійтися, але намагаюся їх застосовувати нечасто. Для підвищення імунітету цим дітям призначаю мікстури «Афлубін» та

«Імунал». Вони досить ефективні та й для гаманця батьків не надто відчутні.

У людей похилого віку свої хвороби. Переважно це гіпертонія. А піднімається тиск, то й хронічні захворювання загострюються. І тоді вже треба обережно вести боротьбу в комплексі з усіма «болячками». Та й

доброго, теплого, заспокійливого слова пенсіонери завжди потребують. А інколи просто хочуть поговорити — душу свою вилити. Тетяна Володимирівна обов'язково вислухає, розрадить. Галина ШЕВЧЕНКО.

На знімку: на прийомі в сімейного лікаря.

Фото автора.

З настанням холодів свинячий грип набирає силу

Всесвітня організація охорони здоров'я звертає увагу на різке зростання захворюваності на грип А(H1N1) в усьому світі.

Тільки за останній тиждень кількість лабораторно підтверджених випадків збільшилася на 25 тисяч — із

340000 до 375000 захворілих. Але очевидно, що є й ті, хто переносить хворобу на ногах або в домашніх умовах, без належного нагляду та обліку. Істотно зросла і статистика летальних випадків: за 7 днів 400 смертей (4500 смертей за 5 останніх місяців).

Фахівці ВООЗ попереджають, що з настанням холодів хвороба лише набирає силу. Саме тому на особливому контролі регіональних відділень ВООЗ стан здоров'я жителів США, Канади, Європи (від Кіпру до Бельгії та Скандинавії), а також Середньої й Південно-Східної Азії, зокрема Японії. Найбільш уразливі, як стверджують у ВООЗ, — діти віком від 5 до 14 років. Саме тому Всесвітня організація охорони здоров'я звертає особливу увагу на профілактику хвороби й можливості імунізації.

Вчать жити повноцінно

Програму комплексної реабілітації дітей з функціональними обмеженнями раннього і молодшого віку, днями презентувала в Києві громадська організація «Долоні».

Вона об'єднала сім'ї, які виховують дітей з обмеженими можливостями. Метою програми є створення системи послуг комплексної ранньої реабілітації для малюків, спрямованої на формування способів оволодіння знаннями, вміннями, навичками, надання психологічної допомоги, засвоєння правил суспільної поведінки.

За словами голови правління ГО «Долоні» Олени Гарастюк, заклад, де здійснюватиметься ця програма, готовий прийняти для реабілітації дітей з перших місяців життя.

— Спочатку спеціалі-

ти виявляють суть проблеми, а потім її корегують, роблячи акцент на якнайшвидшому курсі лікування. Часом воно може сягати і трьох місяців. Сенсорне відображення, розвиток опорно-рухового апарату — це лише деякі з основних досягнень та цілей програми, — каже директорка закладу.

Тут здійснюється і психологічна підтримка сімей, які виховують неповносправну дитину. Навчити батьків педагогічно корегувати свого малюка задля його подальшої адаптації в суспільстві — головне завдання програми комплексної ранньої реабілітації, яку запускає в життя ГО «Долоні». Незабаром планується відкриття інтернет-ресурсу організації — www.doloni.org.ua.

Денис МАРЧЕНКО.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Вітамін D після 65 років потрібно приймати щодня

Щоденні добавки вітаміну D як мінімум на 19 відсотків знижують ризик падіння і переломів кісток серед людей літнього віку, підрахували англійські дослідники.

Проте доза менш як 700 МО не має жодного ефекту проти пошкодження кісткової тканини.

Захист для кісток від вітаміну D починає виявлятися протягом двох—п'яти місяців регулярного прийому і продовжується навіть через рік щоденного споживання. Лікарі вважають, що людям, яким понад 65 років, потрібно щодня отримувати достатню кількість вітаміну D із вітамінними добавками, оскільки за допомогою сонячного світла і деяких продуктів харчування — основних джерел речовини, — одержати адекватні дози компонента досить складно.

Сторінку підготовлено за матеріалами власних кореспондентів та інформагентств.

РЕГІОНАЛЬНИЙ САНБЮЛЕТЕНЬ

Зниження на 1 відсоток рівня захворюваності і смертності від туберкульозу

спостерігається в Луганській області. Головний лікар обласного протитуберкульозного диспансеру Галина Роенко вважає цей показник позитивним, адже мова йде про збереження здоров'я й життя 100 мешканців регіону.

За її словами, туберкульозом в області сьогодні переважно хворіють люди від 30 до 40 років, що дуже тривожить, оскільки цей вік становить трудовий потенціал регіону. За підсумками 9 місяців спостерігається невеликий приріст захворюваності на туберкульоз серед дитячого та підліткового населення із малозабезпечених соціально неблагополучних родин, тому на цю категорію жителів області лікарі звертають найбільшу увагу. У цьому допомагає спільний проект організації ПАРЄ, обласної організації Червоного Хреста із проведення контрольованого лікування хворих на туберкульоз у Луганську, Брянці, Алчевську і Стаханові.

Лікуватимуть за допомогою ендоскопічної діагностики

У медичному інституті Сумського державного університету відкрито регіональний навчально-тренувальний і науково-методичний центр ендоско-

пічних методів діагностики та лікування. Такий центр створено вперше в Україні.

За словами директора медінституту Віталія Маркевича, мета проекту полягає в засвоєнні студентами 3—4 курсів сучасних ендоскопічних технологій. У медицині — це прогресивна та високоякісна технологія, що дає змогу лікарю максимально точно ставити діагноз та ефективно лікувати пацієнта.

Нині в Західній Європі та США понад 50 відсотків усіх хірургічних операцій виконують із використанням саме такого методу.

Відкрито Центр хірургії ока

польського професора Збігнева Загурського в Луцьку. Такі його лікувальні заклади діють у Польщі вже десять років.

Як зазначила директор Центру лікар-офтальмолог Тетяна Єремеева, це спільний українсько-польський проект. Ціни на послуги тут будуть менші, ніж у схожих закладах Києва та польських відділень мережі професора Загурського. За словами пана Збігнева, Центр зможе щорічно проводити майже тисячу операцій. Їхня ефективність гарантуватиметься досвідченими фахівцями-офтальмологами, а також сучасним медичним обладнанням, а також зарубіжних фірм, яким його оснащено. До речі, консультації в Луцьку проводитиме й сам професор Загурський.

ТЕРМОМЕТР

Рухомий спосіб життя — профілактика інсульту

У Львові стартувала всеукраїнська кампанія «День боротьби з інсультом». Захід приурочено до Всесвітнього дня боротьби з інсультом, який відзначатимуть 29 жовтня. Цього року кампанія проходить під гаслом «Що я можу зробити, щоб уникнути інсульту?», і присвячена рухомому способу життя.

Від інсульту торік померли 50 тисяч українців. В Україні щорічно фіксується понад сто тисяч нових випадків. 50 відсотків людей помирають протягом першого року після хвороби. Та цьому не приділяють належної уваги, називаючи найстрашнішими захворюваннями СНІД чи рак, вважає президент Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація боротьби з інсультом» Микола Поліщук. Утім, наприклад, від СНІДу минулоріч померли 2450 людей.

Головним чинником розвитку інсульту є нелікована артеріальна гіпертензія (підвищення артеріального тиску). На цю недугу в Україні хворіють 11,5 мільйона осіб. Більшість українців просто не знають рівня свого артеріального тиску, а 38 відсотків тих, хто знає про свій високий тиск, не лікують його.

За статистикою МОЗ, в Україні 64 відсотки жителів міст і 56,4 відсотка жителів сіл помирають від хвороб системи кровообігу. З 2002 року динаміка захворюваності на мозковий інсульт зростала і нині не падає.

Як швидко знизити тиск

Існує безліч способів знизити тиск — зокрема за допомогою медикаментів. Проте німецькі вчені знайшли інший, достатньо швидкий і ефективний спосіб нормалізувати кров'яний тиск.

Дослідження показали, що лише 10-хвилинна медитація з правильним диханням дає змогу знизити високий кров'яний тиск. Фахівці радять розслабитися, зайняти зручне положення і сконцентруватися на диханні. Дихати потрібно спокійно, розмірено, поволі і глибоко. Вже через декілька хвилин ви відчуєте полегшення, а через 10 хвилин такої терапії тиск нормалізується повністю.

Учені запевняють, що така техніка дуже ефективна в тих випадках, коли підвищення тиску провокують стреси. Також при гіпертонії допомагають вправи йоги.

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА.

ВООЗ попереджає: з настанням холодів свинячий грип лише набирає силу

Асоціація національно-культурних об'єднань України підтримала висунення Мустафи Джемілева на Нобелівську премію миру (Укрінформ)

Міністр закордонних справ України Петро ПОРОШЕНКО 23 жовтня планує здійснити робочий візит до Російської Федерації, повідомили у прес-службі МЗС (Укрінформ)

ПРОМИСЛОВИЙ ОГЛЯД

Машинобудування витягує статистику

У вересні проти серпня обсяги промвиробництва зросли на 1,9 відсотка, мінімального падіння (18,4 відсотка) промисловість досягла і в річному вимірі. Отже, січневе «провалля» подолали геть усі галузі, окрім торгівлі. Товарообіг роздрібно́ї торгівлі у вересні скоротився на 22 відсотки проти відповідного періоду минулого року, тоді як у серпні цей показник становив 21,1.

У вересні роль тяглового двигуна замість торгівлі виконувало машинобудування, яке продемонструвало найпомітніше зростання, — 16,1 відсотка проти попереднього місяця. Вперше від початку року вийшло на позитивну динаміку автомобілебудування, відновилося виробництво тракторів і верстатів. Позитивну динаміку також показали харчопром (2,1 відсотка), легка (5,5 відсотка) і хімічна промисловість (5,5 відсотка). Завдяки цьому певною мірою вдалося компенсувати падіння в металургії (-8,1 відсотка) і гірничорудній промисловості (-0,5 відсотка). Повільне відновлення попиту на металопродукцію на зовнішніх ринках, дефіцит коксівного вугілля на внутрішньому ринку і обмежена кредитна підтримка банківського сектору продовжують гальмувати поступальний рух базових галузей промисловості. Водночас показники в річному вимірі починають вирівнюватися завдяки статистичному чиннику; нагадаю, у вересні минулого року криза відкрила своє обличчя. Усе це не так означає зменшення стагнації, як підкреслює її небезпеку. (У першому півріччі промислове виробництво скоротилося на 31,1 відсотка).

Спираючись на аналіз показників базових галузей промисловості, керівник групи радників Нацбанку Валерій Литвицький вважає, що у третьому кварталі падіння ВВП уповільнилося до 15-15,5 відсотка, тож за підсумками року економіка країни впаде більш як на 10 відсотків.

При цьому він висловив упевненість, що позитивні тенденції підтримає стабільний курс гривні. Хотілося б, оскільки, попри навіть поточне зміцнення гривні проти долара США (більш як на 2 відсотки за тиждень), передвиборна колотнеча посилює в суспільстві девальваційні очікування.

Промисловість у вересні зайве засвідчила, що її докризові темпи розвитку не повернути без одужання банківської системи, інвестицій, які мізерні, та реформ, які відкладаються на майбутнє.

Сергій МИКОЛАЄВ.

Інваліди-колясочники літатимуть на повітряних кулях

Змагання на повітряних кулях на кубок голови вінницької ОДА Олександра Домбровського ознаменувалися важливою подією. У приміщенні Вінницького аеропорту Олександр Домбровський, голова облради Григорій Заболотний та міський голова Вінниці Володимир Гройсман підписали угоду з президентом Київського товариства повітроплавання Владиславом Клименком про виготовлення для Вінниці власної повітряної кулі. Її планують виготовити наступного року.

Вінницька куля матиме особливості: кошук для пасажирів буде більшим від звичайного, аби в нього можна було заїхати на інвалідному візку. Також на кулі передбачено місце для супроводжувачого. За попередніми

оцінками, вартість апарата становитиме 35-40 тисяч євро.

— Я запитав, чи є в Україні ще одна повітряна куля, пристосована для польотів інвалідів на візках, мені відповіли: нема не тільки в нас, а й на теренах колишнього Союзу, — каже Олександр Домбровський.

З бюджету міста чи області на придбання такого знаряддя для польотів не буде затрачено жодної гривні. Повітряну кулю для Вінниці виготовлять за кошти спонсорів.

Анатолій Бельдян, директор Вінницького центру інвалідів на візках, розповів, що їхній центр організовує для людей з фізичними вадами заняття дайвінгом (підводним плаванням). «Ми намагаємося співпрацювати з усіма організаціями, які надають нам допомогу,

підтримують морально й матеріально. Співпраця з Київським товариством повітроплавання обнадійлива, інваліди з нетерпінням чекатимуть дня, коли їм нададуть можливість відчутися себе в польоті. Повірте, що для них ці відчуття набагато сильніші, ніж для фізично здорових людей».

— З Асоціацією інвалідів ми почали працювати ще рік тому, — каже пілот Київського товариства повітроплавання Сергій Скалько. — Тим самим довели, що фізичні вади не є перешкодою для повітроплавання.

Собівартість одного польоту — 300—400 євро, — зазначив пан Скалько. — Для бажаючих піднятися в небо оплата становитиме приблизно одну тисячу гривень.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Фото автора.

Слон — на голодному пайку, ведмеді — у тісному вольєрі

Грандіозно відзначили сторіччя столичного зоопарку: конкурси, розваги, двометровий торт для гостей та... бійка. «Кілька співробітників вирішили провести акцію протесту проти нинішнього керівника зоопарку Світлани Берзіної. Однак їм не вдалося втілити задумане — протестувальників побили», — розповідає Кирило Трантін, заступник генерального директора столичного звіринцю. Він стверджує: Київський зоопарк перетворився на в'язницю для тварин, де звірів утримують у жахливих умовах. Його підтримують міжнародні та вітчизняні зоозахисники.

Приміром, троє рідкісних білогрих ведмедів живуть у тісних клітках. «П'ять років тваринам будують новий вольєр. Вони погано почуваються, їм сумно, їм нецікаво. Вони просто виживають. Як у в'язниці», — каже під час пресконференції Кирило Трантін.

Не краще живеться й «візитівці» зоопарку — слону Бою. За словами пана Трантіна, життя велетня загрожує небезпека: йому вдвічі скоротили раціон, начебто посадили на дієту за рекомендацією фахівців. «Однак жодні фахівці ту дієту не розробляли — йому дають саме лише сіно. Відтак, Бой за кілька місяців схуд майже на тонну і випрошує їжу у відвідувачів», — розповідає співрозмовник: — Провали на спині бачите? От у нього пішли провали. Той, хто любить нашого слона, одразу побачить, — із жалем каже він, показуючи на останні знімки тварини. — Товстенський симпатичний слон, який у нас був у травні. І що ми маємо до зими.

Працівник зоопарку сумнівається, що всі мешканці звіринця нормально переживуть зиму. Приміром, самець горили (на знімку) — стадна тварина, але тут живе сам. До того ж — «у холодному голому вольєрі. У в'язниці хоч ковдру видають». Немає, каже, де зимувати й новонароджених зебр.

Не лише тваринам, а й працівникам зоопарку несолодко: їм не видали ані зимової форми, ані взуття. «За два останні роки зі столичного звіринцю пішло 57

фахівців, із структури закладу виключили науковий підрозділ, немає тут сьогодні й зоолога. Ще одна новація господарювання у зоопарку — на одному з озер із пташника забрано всіх птахів та побудовано по периметру містки для ловлі риби».

Зоопарк залишиться не лише без звірів, а й без працівників

Жахаються стану зоопарку й іноземці. Найбільше їх дивує спроба керівництва установи довести власну участь у Європейській асоціації зоопарків та акваріумів (ЄАЗА), з якої київський

звіринець 2007 року виключили за невідповідність стандартам та низку порушень, котрі мали незворотні наслідки.

— Керівництво зоопарку перекручує факти, інформуючи на своєму веб-сайті, що наближається до необхідних стандартів вступу до ЄАЗА. Насправді київський звіринець не має права до 2012 року навіть претендувати на участь в асоціації. Більше того, два тижні тому я отримав листа від ЄАЗА. У ньому зазначалося, що зоопарк не відповідає європейським стандартам утримання та піклування про тварин, — наголошує Джон Руейн, президент організації із захисту тварин Великої Британії.

З'ясувати, що насправді відбувається у звіринці, зоозахисники просять Генеральну прокуратуру. Їх підтримали представники трьох депутатських фракцій Верховної Ради України, направивши до ГПУ запит про перевірку інформації про порушення прав тварин та умов їх утримання у Київському зоопарку. Експертів особливо

цікавить, куди йдуть кошти на утримання тварин. І додають: якщо не втрутитися у ситуацію, незабаром зоопарк залишиться не лише без звірів, а й без працівників.

Цікаво, що у минулому році чиновники КМДА вирішили взяти під свою опіку тварин зоопарку. Міський голова Леонід Черновецький, зокрема, взявся опікувати слонам — найдорожчою з тварин. «У нас гине зоопарк, а тварини доживають», — так підсумував результати їхнього піклування Кирило Трантін.

Політика чи піклування про тварин?

Інформацію, зокрема, про проблеми із харчуванням слона під час святкування 100-річчя зоопарку заперечує головний ветеринарний лікар закладу Андрій Марунчик: «Слон нормовано отримує кормові м'ясо — суміш вівса, кукурудзи, вітамінів. Крім того, це овочі: банани, буряк, яблука, морква. Слон зараз у дуже гарній кондиції». Однак, як розказав пан Трантін, це істівне багатство у звіринець привезли, «аби показати журналістам та відвідувачам, що все добре. Та за реакцією тварин було видно, що таких смаколиків вони вже давно не бачили».

На думку заступниці голови КМДА Ірени Кільчицької, заяви проти керівництва зоопарку, «це провокаційні дії, це порушення чийось інтересів, чи приборала повністю всю торгівлю із зоопарку, шумні атракціони... Звісно, ми наступили на інтереси багатьох бізнес-структур», передає «5 канал». З'ясувати, що стоїть за останніми подіями, політика чи піклування про тварин, «Голос України» намагався у прес-секретаря закладу Ірини Головіної. Однак її телефон, на жаль, не відповідав.

Анна БОЙКО.

Фото надане Міжнародною організацією захисту тварин «SOS».

Ожив палац князів Любомирських

Після десяти років відбудови в Дубно відкрито палац Любомирських

Дубенському замку понад 500 літ, він здавна славиться і своєю архітектурою, і тим, що його жодного разу не взяло штурмом татарське військо, тут свого часу бували Іван Мазепа, Пилип Орлик, Оноре де Бальзак і Тарас Шевченко...

Як свідчать архіви, фортеці передував невеликий дерев'яний замок, збудований князем Федором Острозьким у XIV столітті. Коли з'явилася кам'яна твердиня, то її змінні власники (князі Острозькі, Заславські, Сангушки, Любомирські) намагалися щось додати в її розбудову — залишивши по собі своєрідні «автографи». Так, у другій половині XVIII століття, за часів Станіслава і Михайла Любомирських, Дубенський замок зазнав нових фундаментальних перетворень. Бо попередній палац, який колись служив помешканням князям Острозьким і мав два поверхи, здався новим власникам незручним, і його вирішили перебудувати. У перебудові взяв участь архітектор Доменіко Мерліні, італійський емігрант, який спеціалізувався на реконструкції старих палаців.

Припускають, що в подальшому оздобленні палацу потрудився архітектор Генрік Іттар з Мальти, художник, майстер стюкового ліплення. Цим оригінальним ліпленням було оздоблено 10 парадних і житлових кімнат першого поверху. І досі збереглися вакханки і сатири, що завергли в танці.

Під час відомих контрактних ярмарків Любомирські частину палацу надавали гостям для розваг та відпочинку. Тут влаштовували азартні ігри, які за один вечір могли перетворити багатів на

бідняків і навпаки. На знамениті Дубенські контракти, що проіснували 20 років, щорічно з'їжджалося до 30 тисяч душ, тоді як населення самого міста становило лише шість з половиною тисяч.

У 1794 році контракти перевели до Звягеля, потім до Києва. Дубно почало занепадати. Прийоми в палаці втратили пишноту. До того ж Любомирські програли в карти багато грошей, тож продали палац уральському золотопромисловцеві Яковлеву.

У роки Першої світової війни палац дуже зруйнувала австрійська артилерія. Руїни стояли до 1934 року, коли польська влада відбудувала споруду. До 1939 року там розташовувалися польські державні установи. А під час німецької окупації стояли угорські частини. Після приходу Червоної

Армії в замку розмістилися органи радянської влади. На початку 1950-х тут оселилась військова частина — до 1986 року.

— Увага до Дубенського замку зросла після здобуття Україною незалежності, — розповідає директор Державного історико-культурного заповідника міста Дубна, заслужений працівник культури України Петро Смолін (на знімку). — У 1993 році замковий комплекс (тоді до краю занедбаний) ввійшов до Державного історико-культурного заповідника Дубна. Відтоді, по суті, почалося його відновлення, що тривало більше десяти літ. Виконано колосальний обсяг робіт.

— Спершу зведено дах, яким він був у княжі часи, — із черепиці, — продовжує директор заповідника. — Внутрішню реставрацію також проводили з огляду на минувшину. Будемо відверті, не завжди наймані реставраційні бригади працювали якісно. Тому створили власну будівельну бригаду — і завдяки їй вдалося значно прискорити відкриття палацу Любомирських. До речі, маємо свою кузню — і всі ковані витвори (грати на вікна, двері, ворота) — це справа золотих рук наших майстрів. Нині відреставрованим залам не страшна зима, бо сюди підведено тепло. Повсюдно (особливо — у бальній залі) відчувається затишок і подих минулих віків. Така обстановка — з паркетом, килимами, ліпленими фігурами «під старовину» — вельми сприятлива для різних заходів. За-

раз, приміром, у палаці Любомирських діє унікальна виставка старовинного весільного одягу і національних весільних обрядів. А невдовзі постане ще й постійно діюча картинна галерея. Тут варто віддати належне нашому землякові, уродженцеві села Ульбарів, Ге-

ку важко переоцінити. Як і сприяння іншого нашого земляка, академіка Миколи Жулинського, усіх, хто не байдужий до мистецької цінності старовинної архітектури.

Попри те, що палац Любомирських почав функціонувати, тут не припиняються реставраційні роботи.

Петро Смолін ділиться планами: тут буде каплиця, на другому поверсі — краєзнавчий музей, а також діорама облоги замку татарським військом. Поштовхом для подальшого відродження архітектурних пам'яток заповідника могло б стати надання Дубенському замку статусу національного.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімку: відновлений палац князів Любомирських у Дубно.
Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

«Захарецький гарчик»

У селі Підзахаричі Путильського району Чернівецької області вже вдев'яте відбувся фольклорно-етнографічний гуцульський фестиваль-ярмарок «Захарецький гарчик».

Сюди варто приїхати хоча б за тим, щоб відчути на смак чисте гірське повітря та неповторний місцевий діалект, що зберігся від тих часів, коли найшвидшим транспортом у Карпатах були плоти-дараби. Для гурманів тут запропонують автентичну гусянку з Підзахаричів, де її роблять у бондарському посуді — гарчиках. А тим, хто сповідує екстремальне загартовування, порадять скупатись у живій воді, що стрімко тече з Карпатських гір.

Безперечно, такий фестиваль-ярмарок потрібен. Окрім зазначених у програмі

практичних заходів, «Захарецький гарчик» дає багато позитивних емоцій, дефіцитних нині. У бесідах із «гарчиками» (місцевими мешканцями) та туристами почув кілька слушних зауважень.

Туристи від «Захарецького гарчика» очікували більше ексклюзиву, що вирізняв би цей захід від інших. Усім хотілося чогось такого, що не забувається і про що можна потім розказувати цілий рік. А мешканці Підзахаричів дивувалися: чому властивий гуцулам гумор фактично не був представлений на цьому святі. А хіба традиційне тутешнє бондарство не могло бути цікавим для тих, хто бачить бочки (та й то декоративні) лише у барах? Прикрасити фестиваль могло б і дійство, в якому місцеві майстри на очах гостей збудували б один із символів гуцульського краю — пліт-дарабу.

Кажуть, щоб краще зрозуміти душу місцевих людей, треба звернутися до кухаря та бібліотекаря. Кухарі в цей день були зайняті приготуванням гуцульських страв, тому пропонуємо читачам невеличке інтерв'ю із завідувачкою бібліотеки села Підзахаричі — Світлоною Кушнір.

— До вашого столу із літературою на цьому фестивалі-ярмарку підходило багато людей. Що їх цікавило найбільше?

— Хочуть придбати «Буковинський словник говірок», книжки про Володимира Івасюка та історію краю. Проте в мене нема літератури на продаж і я не знаю, де її можна купити. А шкода, бо є багато охочих. Чому б не передбачити цю ситуацію, тим більше що це вже дев'ятий фестиваль?

— Як позначається на житті селян «Захарецький гарчик»?

— По-перше, все це дуже цікаво. Бо люди крім телевізора нічого не бачать — клуб давно в аварійному стані. По-друге, для багатьох цей захід ледь не єдина можливість реалізувати свою продукцію — люди з цього живуть. До того ж після започаткування фестивалю до Підзахаричів значно більше почало приїжджати туристів.

Сергій СУЛИМА.
Фото автора.

Мода на дитсадки

Більше двадцяти дошкільних навчальних закладів з'явилося останнім часом на освітній карті Тернопільщини. Особливо інтенсивні ці процеси в селах.

Нові садочки практично не будують, а відновлюють колишні, пристосовують інші приміщення. Кошти переважно з місцевих бюджетів, а також спонсорські. Особливо тісно співпрацює з підприємцями в цьому плані влада Тернопільського району. Щороку в приміських селах відкривають два-три садочки, причому умови тут часто кращі, ніж у міських. Зацікавлені в дошкільних закладах передусім батьки. Навіть якщо вони не мають роботи і сидять удома, то вважають, що в дитячому садку дитина швидше розвиватиметься. Тому саме батьки найбільше докладаються до ремонту приміщень. А в містах пішли в основному шляхом створення додаткових груп, яких з'явилося майже 30. Звичайно, це не найкращий варіант, але що робити, коли чимало приміщень дитсадків свого часу віддали комерційним структурам, а нового нічого не збудували?

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Щоб краще зрозуміти душу місцевих людей, треба звернутися до кухаря та бібліотекаря

Серед найвдаліших інноваційних проектів незалежної України міжнародні експерти називають відновлення глибоководного суднового ходу (ГСХ) «Дунай — Чорне море». Реалізація цього проекту, що здійснюється в рамках затвердженої Кабінетом Міністрів України «Програми комплексного розвитку українського Придунав'я на 2004—2010 роки», дала змогу не лише зміцнити статус нашої держави як морської держави, а й врятувати від економічної депресії та зникнення південні райони Одеської області, в яких працювали три морські торговельні порти, суднобудівний і судноремонтний заводи, активно перевозило вантажі та пасажирів Українське Дунайське пароплавання.

Курка, яка перестала нести яйця

Небагато історії. Дельта найбільшої європейської річки Дунай поміжована сотнями рукавів. Глибини переважної більшості з них несудохідні й не представляють інтересу для вантажоперевізників, які переправляють вантажі з країн Європи в басейн Чорного моря. Але кілька рукавів природа немов створила на допомогу людині для виходу суден з Дунаю в Чорне море. Три канали, перетворені з дунайських рукавів (Сулинський, Чернавода, Новодари), належать Румунії.

Україна, котра раніше пропускала судна в море через гирло Бистре, Прорва, до 1998 року не змогла їх експлуатувати через тяжке економічне становище. Тобто Дунай для нашої держави виявився куркою, яка не тільки не несла золоті яйця, а й для звичайного супу не знадобилася. У місті Вилковому жителі пам'ятають, як ще 40 років тому каналом проходили по 4—6 суден на годину в обох напрямках. А сьогодні за добу через український ГСХ і гирло Бистре та Сулинський канал проходить 10—12 суден. Різниця, як кажуть в Одесі, величезна.

Річка Дунай як транспортна артерія в часи існування Ради Економічної Взаємодопомоги була в кілька разів ефективніша від тієї динаміки суднозаходів, яка

Український прорив

фіксується сьогодні. Але все це, на жаль, залишилося в минулому.

З 1998 року перестала функціонувати українська частина пан'європейського міжнародного транспортного коридору (МТК) №7. У цей час практично всі

рентоспроможними серед заводів інших дунайських держав.

От у таких, м'яко кажучи, непростих, а насправді катастрофічних умовах і було ухвалено рішення про відновлення ГСХ «Дунай — Чорне море».

КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

Олександр ГОЛОДНИЦЬКИЙ, директор ДП «Дельта-Дунай» (на знімку):

— Паралельно з доведенням проекту до технічних характеристик, які дозволяють здійснювати ефективну експлуатацію ГСХ, державне підприємство «Дельта-Дунай» системно і щодня займається аналізом вантажопотоків і суднозаходів. І результати не забарилися. Через ГСХ пройшло 3-тисячне судно, ми щодня й щомісяця випереджаємо темпи роботи на румунському Сулинському каналі за кількістю суднозаходів.

Ми чудово розуміємо, що зростання кількості суднопроходів по ГСХ відбудеться лише у двох випадках. По-перше, це залучення нових ліній на маршрут Чорне море — Центр Європи через український ГСХ. По-друге, переорієнтація суднопроходів на український ГСХ у конкурентній боротьбі з наявними судноплавними каналами. До слова, всі вони — румунські, і, звичайно, Румунія не має найменшого бажання розставатися зі статусом монополіста в цій сфері, який багато років їй забезпечував багатомільйонні прибутки. А боротися є за що: за оцінками експертів ЄС, вартість перевезень між Європою та Азією в десятирічній перспективі оцінюють у близько 100 мільярдів доларів США.

транзитні вантажні потоки, що проходили через українську ділянку МТК у сполученні ріка — море, пішли через румунські канали. Звичайно, ця ситуація призвела до економічного буму в румунській частині Дунаю — країна почала отримувати прибуток у вигляді каналних і лоцманських зборів, нові замовлення одержували румунські порти, заводи.

Абсолютно протилежна ситуація склалася в українському Придунав'ї. Вітчизняні вантажовласники, морські торговельні порти (Ізмаїл, Усть-Дунайськ, Рені), судноплавні компанії (Українське Дунайське пароплавання та Укррічфлот) почали зазнавати катастрофічних збитків через падіння рентабельності перевезення вантажів у каботажному й міжнародному сполученні через Сулинський канал (Румунія) і втратили можливість виконувати державні замовлення з перевезення стратегічних вантажів (зерно, нафта, метал). Суднобудівні та судноремонтні заводи в Кілії та Ізмаїлі втратили традиційних багаторічних клієнтів з ремонту суден, а висока ціна за прохід суден через румунський канал з метою ремонту або будівництва зробила ці заводи неконку-

Сім разів відміряти і тільки раз відрізати

Міністерство транспорту та зв'язку України, провідні проектно-конструкторські та науково-дослідні інститути країни розглянули 10(!) різних варіантів поновлення можливості судноплавання з Дунаю в Чорне море. Експерти зупинилися на варіанті ГСХ через гирло Бистре. Під час визначення переможця конкурсного проекту враховували два чинники. Перший — всі можливі варіанти ГСХ перетинають або проходять у безпосередній близькості до Дунайського біосферного заповідника. Другий чинник — необхідні днопоглиблювальні роботи в морській мілководній, її називають баровою, частині для організації морського підходного каналу.

Указом Президента України № 502 від 2003 року було дано доручення Кабінету Міністрів розглянути різні варіанти поновлення судноплавання в українській частині Дунаю й визначитися з найбільш оптимальним з екологічної, економічної, технічної та інших точок зору варіантом. У жовтні 2003 року розпорядженням Ка-

бінету Міністрів № 593 було визначено як найоптимальніший варіант гирла Бистре. Цей варіант пройшов вивчення в «Укрінвестекспертизі» і по ньому дали позитивні висновки експертів.

Час показав, що вибір варіанта «гирло Бистре» виявився найбільш економічно вигідним, екологічно безпечним проектом поновлення роботи ГСХ.

Гирло Бистре — це природний рукав Дунаю завдовжки 11 кілометрів і єдиний, який практично не потребує проведення днопоглиблювальних робіт, тому що природні глибини в рукаві достатні для організації судноплавання. Свого часу, до речі, по ньому ходили військові та торговельні судна з осіданням до 8 метрів.

Отже, ГСХ «Дунай — Чорне море» уже працює на економіку України.

Гладко було на папері

У висновку «Укрінвестекспертизи» було викладено вимоги, які обов'язково мали бути дотримані під час будівництва ГСХ. До них належать: огорожувальна дамба, що прикриває морський підхідний канал від північних морських течій (вона має бути побудована або до початку або одночасно з будівництвом морського підхідного каналу). Роботи мали завершити до початку осінніх штормів, тобто до листопада 2004 року. На жаль, як зазначала Рахункова палата України, у результаті неефективних управлінських рішень бюджетні кошти на будівництві витрачалися неефективно. За п'ять років реалізації проекту ГСХ на його спорудженні трудилися чотири генеральні підрядники. На стартовому етапі генпідрядником виступила компанія «Дж. Мебиус» (Німеччина). В 2004 році вона побудувала 410 метрів дамби. Після тривалої перерви в процесі будівництва ГСХ естафетна паличка перейшла до ТОВ «Укрморшлях». Але, відповідно до висновку експертів, професіоналізму компанії вистачило тільки на шість місяців, під час яких з порушенням технології було побудовано 30 метрів дамби.

Проте обов'язкові вимоги, на яких наполягала «Укрінвестекспертиза», не були виконані. Саме цей чинник, за висновками вчених, експертів і Рахункової палати України, став ключовим, чому в 2005—2006 роках морський підхідний канал практично перестав існувати й потрібні були величезні кошти для того, щоб його реанімувати.

У 2008 році після того, як державне

САМОВРЯДУВАННЯ: ДОСВІД ВОЗНЕСЕНСЬКА

Криза... Криза... А чи є у нас місто (село), на якому б ця біда не позначилася? Однозначно, нема. Є населені пункти, в яких місцева влада зробила усе можливе й неможливе, щоб економічні (та й політичні) негаразди мінімально торкнулися громади.

Серед таких острівків благополуччя (відносно, звісно) — Вознесенськ. Про здобутки міського голови та його команди, яка зуміла зберегти й істотно примножити економічний потенціал та соціальні активи, ми і розповімо.

Енергія творення

Якщо хто-небудь із неспокійних і думаючих міських «батьків» захоче впровадити передові технології в сфері енергозберігання і ощадливого використання енергії, він вирушить до Вознесенська. Але не лише цим славиться місто на річці Південний Буг.

У 450 містах країни проживає 75 відсотків населення. Отже, рівень громадської свідомості та якість життя більшої його частини багато в чому визначають здібності керівників. Але насамперед

— вміння міського голови управляти комунальним господарством, бачити перспективу, раціонально використовувати ресурси.

Вознесенську в цьому плані пощастило. Керівник міста Юрій Гержов, котрий знає ціну кожній копійці, переконаний: у майбутньому економічна криза не торкнеться тих міст, які впроваджують енергозберігаючі технології й позбавляються газової залежності (він тільки за останні два роки подорожчав у п'ять разів).

Голова не тільки мріє, а й робить усе для того, щоб Вознесенськ став енергонезалежним містом з безвідходним виробництвом. Як він наближається до мети? Це найбільше й цікавить послідовників з регіонів.

Уже переведено на комбіноване опалення 85 відсотків квартир. Впроваджується енергозберігаюча технологія на промислових і соціальних об'єктах.

Про ділові якості Юрія Гержова, завидні його успіхи можна написати книжку. До невгамовного колеги за досвідом приїжджають із багатьох міст і не тільки українських. Він охоче ділиться напрацюваннями і досягненнями останніх років. А це будівельні об'єкти, бетоніровані протизсувні схили, утеплені багатоповерхівки, когенераційна установка для здешевлення вартості води, проекти із зовніш-

нього освітлення вулиць із застосуванням високоефективних світильників, технологія виробництва палива з відходів. До слова, незабаром у місті буде їх дефіцит, і заводитимуть сміття для комплексу з переробки відходів із навколишніх сіл.

Місто, і це чи не найголовніше, забезпечене водою і теплом. Вознесенськ практично повністю відмовився від централізованого опалення, домігшись при цьому значного здешевлення енергоносіїв.

Останні п'ять проектів, схвалених Києвом (тільки б не наврочити!), залучать у господарство 16 мільйонів гривень. «Надійшли б гроші, — каже Гержов, — а вже освоїти їх ми зуміємо».

Слово про голову

Юрій Іванович Гержов народився в 1950 році в селі Раково Вознесенського району. Після закінчення школи продовжив навчання в Миколаївському суднобудівному інституті, паралельно освоюючи професію судноскладальника на заводі. Служив в армії. Демобілізувавшись, працював на комсомольських і партійних посадах. З травня 1987 року — голова Вознесенського міськвиконкому. У роки незалежної України городяни беззмінно обирають його міським головою. Влада, на думку земляків, його не зіпсувала. Він був і залишається генератором ідей, душою компанії, керівником, котрий тримає слово.

на Дунаї

підприємство «Дельта-Лоцман» очолив Олександр Голодницький, а саме це підприємство займається відновленням ГСХ, будівельні роботи пішли більш енергійно, якісніше, з дотриманням будівельних технологій. Нова генпідрядна організація — «Азовмех» — за шість місяців роботи побудувала 1680 метрів дамби. 27 квітня нинішнього року відбулося стикування зі зведеною раніше німецькою компанією 400-метровою ділянкою дамби.

Але за рішенням Мінтрансу було оголошено конкурс на визначення генерального підрядника на проведення завершальних робіт з поновлення ГСХ. Конкурс виграла компанія «Спецдорстройтехніка», яка і поставить, якщо вірити прогнозам, у найближчі дні крапку в завершенні будівництва ГСХ.

На 1 жовтня загальна довжина дамби становила 2700 метрів.

ІЗ ДОСЬЄ

Загальна довжина ГСХ — 172,2 км водної траси. Вона складається з:
* **морського підхідного каналу (довжина — 3,4 км);**
* **руслової частини від гирла Бистре до Рені — довжина 168,8 км (природна ділянка ГСХ, на окремих перекатах якого проводиться днопоглиблення);**
* **огороджувальної дамби на баровій частині (довжина — 2,730 км);**
* **струмененаправляючої дамби (у найнижчій частині Кілійського гирла на розвилці Старостамбульського гирла і гирла Бистре);**
* **берегоукріплення на вході в гирло Бистре (за межами заповідника).**

В економічному змаганні перемагає Україна

Сьогодні вже є підстави говорити про те, що українська ділянка МТК № 7 знову працює і є складовою частиною міжнародної транспортної артерії.

Ну і найголовніше, палма першості в економічному суперництві в нижній частині Дунаю знову належить Україні. Український проект ГСХ «Дунай — Чорне море» передбачає ЦІЛОДОВОБИЙ І ДВОСТОРОННІЙ РУХ СУДЕН. Для порівняння: румунські канали забезпечують тільки односторонній рух суден. Вартість суднопроводу (тариф) через український ГСХ становить 40—60 відсотків від румунського.

Український варіант виходу з Дунаю в Чорне море, за висновком міжнародних експертів, вирізняється більш високою безпекою судноплавства. Сулинський канал (Румунія) являє собою бетоноване русло, а вся траса українського ГСХ — природна частина Дунаю. Крім того, на найвищому рівні (так вважають міжнародні морські експерти) виконує свої функції регіональна система регулювання руху суден «Дунай», обладнана новітніми системами моніторингу і зв'язку міжнародного рівня.

Для досягнення цих цілей було проведено низку нарад із представниками агентських компаній регіону, які, звичайно, зацікавлені в збільшенні суднопроходів з напрацюванням спільних кроків і дій.

Нині силами ДП «Дельта-Лоцман» триває процес інформування світових фрахтувальників і судновласників про існування українського ГСХ, альтернативного Сулинському каналу й більш вигідного за багатьма критеріями. Можливо, рекорд з суднопроходів у серпні став можливий завдяки саме цій проведеній роботи. У серпні по ГСХ пройшло 180 суден, а попередній рекорд був на рівні 144 у жовтні 2008 року.

Всі ці аспекти, особливо економічна вигода українського ГСХ порівняно із Сулинським каналом, звичайно, не могли не залишитися непоміченими спочатку українськими судновласниками й фрахтувальниками, а затим і закордонними. Показовою тут є історія, що зчинила багато галасу (завдяки ЗМІ Румунії) на європейському рівні, про те, що найбільша металургійна компанія «Арселор Мітал» для транспортування своєї сировини і продукції обрала саме український ГСХ. Я сказав би точніше — переорієнтувалася на Україну, тому що споконвічно все-таки використовувала румунський канал.

Але, як кажуть, економіка взяла своє, і з липня 2009 року виручені кошти від проходів суден металургійного гіганта йдуть саме в український, а не румунський державний бюджет.

ГСХ «Дунай — Чорне море» віддали перевагу і пасажирські перевізники. Приміром, молдавське судно «Принцеса Олена» після того, як зробило кілька рейсів через Сулинський канал, обрало український варіант через гирло Бистре.

— Ми точково почали спілкуватися зі своїми агентами і судновласниками-фрахтувальниками, — продовжив розповідь Олександр Голодницький, — а також розробили і впровадили сайт про можливості ГСХ «Дунай — Чорне море». Переваги віддають нашому каналу. Наші умови ефективніші й безпечніші і у нас більш цікава тарифна політика.

Плюс екологічні пріоритети

Дельта Дунаю розташована на 580 тисячах гектарів водно-болотистих угідь, розділених між Україною та Румунією у співвідношенні один до чотирьох. Більшу її частину займає Дунайський біосферний заповідник. В 1999 році рішенням ЮНЕСКО було створено єдиний румунсько-український біосферний заповідник. У ньому зростають 563 види рослин, гніздяться більш як 200 видів птахів, з яких близько 90 відсотків живуть у плавнях.

Звичайно, різні екологічні організації почали люто виступати проти поновлення ГСХ, частина якого нібито має пройти територією біосферного заповідника. Численні міжнародні та українські наукові експедиції вивчали питання про можливий вплив ГСХ на екологічну си-

туацію в районі Нижнього Дунаю. Професор, доктор географічних наук Юрій Шуйський, учений зі світовим ім'ям, вважає, що «втрата для природного стану нижнього Дунаю буде мінімальна, як і у разі будівництва шосейної дороги чи порту».

Однак саме екологічні питання продовжують залишатися головною зброєю в боротьбі проти українського ГСХ. Головним ініціатором розгляду екологічних проблем, які нібито спричинені роботами з будівництва українського ГСХ, виступає Румунія. За п'ять років екологічного протистояння між двома країнами було досягнуто, скажімо так, розуміння важливості завдань, які вирішують обидві країни в дельті Дунаю. У жовтні 2008 року в Києві погодили основні етапи виконання процедур по ГСХ «Дунай — Чорне море», передбачених Конвенцією Еспоо (створена, так звана, дорожня карта). А в червні 2009 року на зустрічі в місті Тулча (Румунія) було заявлено, що українська і румунська сторони викона-

ТІЛЬКИ ЦИФРИ

* **Чистий дохід ДП «Дельта-Лоцман» в 2008 році становив 473 мільйони гривень.**
* **У 2008 році «Дельта-Лоцман» заплатила у вигляді податків 113,5 мільйона гривень.**
* **За 2008 рік проведено 63 719 лоцманських проведення, за дев'ять місяців — 38 340 проведення.**

ли всі необхідні процедури відповідно до положень Конвенції Еспоо.

Тим часом Румунія будує ще один канал — Георгіївський, який проходить через той самий біосферний заповідник. На Георгіївський канал припадає 22 відсотки стоку Дунаю. Українські екологи вважають, що саме дамба на території Румунії є головним екологічним порушенням у регіоні, а зовсім не судові ходи, що прокладаються в дельті Дунаю.

Замість епілогу

Сьогодні пропускна спроможність Дунаю використовується на 7 відсотків (для порівняння: Рейн завантажено на 72 відсотки). Відповідно до Австрійського національного транспортного плану до 2015 року вантажопотік Дунаєм зросте до 30 мільйонів тонн. Україна може і просто зобов'язана взяти участь у розподіленні цього транспортного пирога. І головну роль тут, безумовно, зіграє ГСХ «Дунай — Чорне море», найамбіциозніший і найуспішніший проект України останнього десятиліття.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Миколаївська область.

На знімку: так пролягає шлях з Дунаєм в Чорне море.

Фото автора.

Наша довідка

Вознесенськ із сорокатисячним населенням — потужний транспортний вузол, який об'єднує річковий порт, залізну і автомобільну дороги, промисловий, історичний і культурний центр.

У 2008 році у Вознесенську реалізовано промислової продукції на 501761,3 тисячі гривень.

На 18 тутешніх підприємствах виготовляють швейні вироби, шкіру, взуття, меблі, друковану продукцію, ковбасні вироби, м'ясні напівфабрикати, лактозу, суху сироватку, вершкове масло, олію, тверді сири, безалкогольні напої, хлібобулочні та кондитерські вироби.

ЗАТ «Вознесенська промислово-торговельна фірма «Вікторія», що давно завоювала світове ім'я, успішно співробітничав з фірмами Німеччини, Америки, Англії, Швеції, Австрії. Сім років тому тут впроваджено систему менеджменту якості ISO-9001-2000.

В Україні та за її межами добре відоме ЗАТ «ВОЗКО», дипломант міжнародного рейтингу популярності та якості «Золота Фортуна».

А хто не знає продукцію найповажнішого на півдні вознесенського підприємства ЗАТ «Зелений Гай», який виготовляє за стародавньою традицією й класичною технологією високоякісні вина й коньяки марки «Гринвіч»?

До слова, Вознесенський міськвиконком теж свого роду підприємство, сервісний центр, від якого залежить якість менеджменту. Не випадково він одержав сертифікат міжнародної системи управління якості ISO 9001:2000.

Лише устаткування закупимо на 13 мільйонів...».

Жителям немає потреби вникати в усі тонкощі міської політики, спрямованої на стримування зростання цін. Людам важливо інше — щоб влада системно й дієво працювала і не допускала соціальної напруженості, вважає Юрій Гержов.

Діти при ділі

Сімейна медицина стартувала п'ятнадцять років тому у Львові. Затим експериментальні моделі з'явилися в Одесі, Житомирі та інших містах. У Вознесенську нововведенням зацікавилися з легкої руки градоначальника.

Коли на початку 1990-х центральна райлікарня залишилася без ліків, а скарбниця без грошей, Гержов першим в Україні кинув клич про створення лікарняної

каси. Нововведення врятувало не одну сотню, а може й тисячі людських життів. Але цим реформування галузі не обмежилось: сім років тому стартував черговий експеримент — впровадження безоплатної сімейної медицини.

На навчання до Одеси були відправлені тридцять воскресенців, які замінили згодом дільничних терапевтів.

Начальник обласного управління охорони здоров'я Світлана Хотіна підкреслила: на Миколаївщині у всіх районах прижилася сімейна медицина, але вознесенська модель на сьогодні, мабуть, одна з найефективніших у країні.

Примітний факт: 33 фахівці широкого профілю здебільшого живуть на закріплених дільницях і перебувають з підопічними в договірних відносинах. Історії хвороб пацієнтів зберігаються в електронній базі даних. Статис-

тика захворювань, обсяг наданої допомоги, рівень професіоналізму кожного лікаря — як на долоні. Звідси і зарплата, і відсоток преміальних. За потреби хворі звертаються до ескулапів у будь-який час доби. Отже, управління медичною галуззю міста стало більш раціональне, надання послуг — якісніше, а фінансування — ефективніше.

До речі, борючись за здоровий спосіб життя, некурящий Юрій Гержов намагався віднайти чиновників від паління, але незабаром зрозумів — даремно.

Але у викоріненні шкідливих звичок серед підлітків голова був більш наполегливий і суворий. Ошелешені натиском наркоманів, котрі заповнили свого часу під'їзди і підворіття, батьки вдячно підтримали ідею свого обранця: хоч би як було накладно для бюджету, діти після уроків мають

бути при ділі. Нині у вознесенському Будинку культури працює 11 (!) творчих колективів, театр гумору, народний театр, які часто виступають в обласному центрі. Тут активно працюють Центр дитячої творчості, спортивна школа і Станція юних техніків, котрі традиційно посідають призові місця в області.

Особлива гордість — споруджуваний комунальний спортивний палац. У ньому розмістяться плавальний басейн, дитячий «жабник», зал для гри в настільний теніс, сауна, фітнес-зал, кафе...

За одним лише фактом зведення спорткомплексу, по суті розважального об'єкта (у наш то час!), можна судити про незвичайну цілеспрямованість і потенціал голови.

— А що робити? — посміхається Юрій Іванович, наслідуючи сусідів-одеситів. — Обіцяв

землякам — повинен дотримувати слова.

Наша бесіда тривала більш як три години. А співрозмовник готовий був розповідати і розповідати. Відчувалося, він живе цікавими ідеями, проектами, реалізувавши які може поліпшити, полегшити життя земляків.

Після зустрічі з головою і його однодумцями гарний, посиньому м'який Вознесенськ здався нам ще більш привітнішим і ближчим.

Ми дивилися на нього вже очима творців.

Галина ПОРФИР'ЄВА,

Іван ІЛІЯШ.

Миколаївська область.

На знімках: Юрій Гержов знайомить колег із черговим проектом; на святкуванні Дня міста.

Фото авторів і з архіву «Голосу України».

Вибори президента Молдови, заплановані на 23 жовтня, відкладено на невизначений термін. Причиною цього стала відсутність конкурентів єдиному кандидатові на вищий пост, заявив у Кишиневі голова Спеціальної комісії з проведення виборів президента Іон Плешка (Укрінформ)

Запобігти незворотному процесу зміни клімату на Землі можливо лише до 2014 року. Про це свідчать представлені у Берліні дані дослідження, проведеного міжнародною екологічною організацією Всесвітній фонд природи (WWF) (Укрінформ)

МІЛИЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Інспектор водію: «Всі ви стали розумними»

25 вересня цього року Василь Т. на своєму автомобілі «ГАЗ 32213» рухався вулицею Воронізькою в Шостці в напрямку центра міста. Зауважте, без жодних порушень правил дорожнього руху. Однак в районі хлібоприймального пункту його зупинив працівник ДАІ.

Зі слів Василя Т., інспектор не повідомив про причину зупинки, як того вимагає пункт 2.9 Правил дорожнього руху. При цьому він забрав документи на автомобіль та посвідчення водія.

— На моє прохання представитись та повідомити про причину зупинки інспектор лише сказав: «Всі ви стали розумними», — розповідає пан Василь. — Після цього він запропонував мені піти до автомобіля ДАІ, який стояв на протилежному боці вулиці. Однак я відмовився йти через те, що мені досі невідома була причина зупинки та вилучення в мене посвідчення водія. Раптом до нас підїхала «ГАЗель» білого кольору. З неї вийшли водій і пасажир. Несподівано інспектор та водій цієї машини схопили мене за руку та почали бити. Все це вони пояснювали тим, що я нібито відмовився складати протокол, оскільки був п'яний.

Потім Василя посадили в патрульну машину та доставили в наркологічний диспансер. А після всіх аналізів доставили в бюро судово-медичної експертизи. Там зафіксували численні тілесні ушкодження — розбите обличчя, забій грудної клітини, пухлину руки. Після цього чоловік майже дві години давав свідчення співробітнику прокуратури. Там йому повідомили, що він буде притягнутий до відповідальності за трьома статтями Кримінального кодексу, і йому світить до 5 років ув'язнення.

— Під час цих подій у мене було вилучено автомобіль «ГАЗ 32213» державний номер ВМ 4682 АМ, документ на цей автомобіль, — продовжує чоловік. — Крім того, ніяких протоколів про те, що порушував правила дорожнього руху, не складалось. Не вручалися також протоколи про огляд моїх речей та автомобіля. Про вилучені особисті речі я взагалі мовчу. Де вони знаходяться нині, мені досі невідомо.

До сьогодні Василь перебуває на лікарняному в зв'язку з отриманими тілесними ушкодженнями. Він звернувся зі скаргою до міжрайонної прокуратури. Однак відповіді поки не отримував.

Олександр ПЕКНИЙ.

Дитяча злочинність стає жорстокішою

В столиці знижується кількість злочинів, вчинених підлітками. Принаймні в цьому переконують правоохоронці. За інформацією Головного управління МВС України в місті Києві, цього року зареєстровано 564 таких злочинів. Це на 15 % менше, ніж торік. Однак міліціонери визнають, що проблема сьогодні залишається досить гострою. Кореспондент «Голосу України» прагнув дізнатися, що все-таки спонукає юнаків і дівчат порушувати закон.

Половина безпритульних не хочуть жити зі своїми батьками

Правоохоронці визнають: переважна більшість із тих, що стають на шлях злочинності, — діти з неблагополучних сімей, діти вулиці. За офіційною статистикою «вуличних дітей» у країні майже 130 тисяч. 80 % — юнаки. Половина з них мають батьків, однак не хочуть з ними жити. Одні намагаються підробляти або жебракують, а хто й краде. За даними міліції, такі діти стають частиною злочинного світу.

12-річного безпритульного Юрка кореспондент «Голосу України» зустрів біля Дарницького ринку. Вдягнений він був у легку куртку, застібнуту на два вцілілих гудзики. Живе хлопчик у Києві вже два роки. Приїхав сюди з Житомирської області. Мати померла, а батько пиячить. Саме це і змусило хлопця податися до столиці.

— Де ти береш гроші? — запитую у хлопчика.

— Мию машини разом з товаришами, а якщо грошей не вистачає, присимо у людей, — неохоче відповідає Юрко.

Однак, отримавши гарячу каву й пиріжок, хлопчик погодився розповісти ще якісь подробиці свого життя.

— А інколи ми з друзями віднімаємо у підлітків мобільні телефони, — продовжує він. — Потім продаємо їх перехожим. Від цього маємо непогані гроші. Однак займаюся цим, лише якщо вже зовсім скрутно. Крадемо, щоб вижити.

На цьому ми попросилися з Юрком. Хлопець по-джентельменськи потиснув мені руку і попрямував до залізничного вокзалу. Там на нього вже чекали друзі.

Скільки у Києві таких дітей, не знає ніхто. За неофіційними даними, їх майже 3 тисячі. У столиці проводяться постійні загальноміські рейди, такі як «Канікули», «Діти вулиці». За рік вони виявляють в середньому до 500 дітей-сиріт, які потім проходять реабілітаційні курси в міських центрах соціальної допомоги.

— Діти, які потрапляють на вулицю, порізнено до неї пристосовуються. Деякі вже

після кількох холодних ночей повертаються у рідні стіни, — каже столичний психолог Ірина. — Однак якщо дитина проведе на вулиці більше місяця, повернути її до домівки дуже складно. Більше половини потім стають на шлях злочинності.

Усе це породжує сьогодні ще одне лихо. Останнім часом дедалі більшої гостроти набуває проблема дитячої порнографії. За оцінками експертів, до групи ризику потрапляють насамперед діти, які зазнають насильства в сім'ї або діти-бродяги. Також під ризик потрапляють діти-наркомани, діти-сироти, вихованці шкіл-інтернатів, безпритульні або діти з неблагополучних сімей. Особливо привабливим «матеріалом» для порнографічного бізнесу є малолітні втікачі, самотні й позбавлені підтримки діти в чужому місті.

Прес-служба Міністерства внутрішніх справ: упродовж минулого року слідчими

підрозділами органів внутрішніх справ порушено і розслідувалося 12 кримінальних справ, пов'язаних з виготовленням та розповсюдженням дитячої порнографії. Зазначимо, що це найбільша, починаючи з 2002 року, кількість кримінальних справ, порушених за ст. 301 (Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів) КК України. Так, наприклад, 2007 року порушено п'ять кримінальних справ за цією статтею, 2006 — шість, 2003 — три кримінальні справи. З початку цього року задокументовано 326 злочинів, передбачених ст. 300 (Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості) та 301 (Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів) КК України, з яких 31 злочин — за матеріалами кримінальної міліції у справах дітей. Наприклад, у Вінницькій області затримано місцевого жителя, який, застосовуючи фізичну силу, примусив неповнолітнього роздягатися, фіксував усе на відеореєстратор та відправляв до мережі Інтернет. За цим фактом порушено кримінальну спра-

ву за ознаками складу злочину, передбаченого ч. 3 ст. 301 КК України.

Більшість убивць — діти із благополучних родин

Останнім часом усе частіше злочини почали скоювати діти заможних батьків. Так, на Київщині розслідують скандальне вбивство літньої жінки. Підозрюваний у вбивстві восьмикласник зізнався, що задля мобільного телефону завдав бабусі майже десять ударів залізною палкою. Уже в мертвій жінки він забрав телефон і гроші — двісті двадцять гривень. Сам підліток — з досить заможної родини. Батьки, які не відмовляли синові ні в чому, просто-таки приголомшені вчинком свого чада.

Міліціонери визнають, що сьогодні дитяча злочинність стає жорстокішою. Ще не забувся резонансний випадок в Донецьку, де студент престижного вищого навчального закладу разом із друзями холоднокровно вбив свого батька та матір. Злочин розкрили через місяць. Батьки хлопця були заможними людьми, тож він і вирішив пришивидшити процес отримання спадщини.

На жаль, такі випадки не поодинокі. Більше сотні убивств від рук дітей зафіксували у країні торік. Але, за інформацією правоохоронців, щороку статистика важких злочинів, скоєних неповнолітніми, зростає.

Комендантська година для підлітків

Уже протягом трьох місяців міська влада Івано-Франківська, Херсона та Житомира заборонила підліткам гуляти на вулиці без супроводу батьків після 22.00. Наразі про це думають і в столиці. Однак на початку вересня Всеукраїнська громадська організація «Комітет боротьби з організованою злочинністю і корупцією» подала до Верховної Ради законопроект, щоб запровадити комендантську годину по всій Україні. Це підтримує і Міністерство внутрішніх справ. За словами начальника Департаменту кримінальної міліції у справах дітей МВС Тетяни Бухтіярової, таке рішення зменшить рівень дитячої злочинності. Адже тільки в Києві з початку року неповнолітні скоїли понад 500 правопорушень, більшість з них — уночі.

Однак такий захід не підтримують юристи. Мовляв, введення комендантської години порушує права, які гарантуються Конституцією України, зокрема право на свободу пересування.

За словами Євгена Захарова, голови Української Гельсінської спілки з прав людини, це рішення абсолютно необґрунтоване і недоречне. Адже воно тільки створюватиме додаткову можливість для зловживань. Це питання родини, лише батьки спільно з дитиною вирішують, коли їй гуляти, відпочивати, приходити додому і так далі. Комендантська година — то непропорційне втручання держави у приватне життя людини.

Олександр ПЕКНИЙ.
Мал. Михайла САЧКА.

У відповідь на зауваження — постріл в груди
Ще два — у відповідь на конфлікт із сином. А життя дівчини оцінили в десять тисяч гривень

КРИМІНАЛЬНА ХРОНІКА

Наприкінці вересня кілька нетверезих молодиків, прогулюючись вночі біля ресторану «Корона» у місті Світловодську, щоб було веселіше, стріляли у повітря з обрізу рушниць та голосно реготали. Така поведінка не сподобалася мешканцям будинку № 38 Б по вул. Приморській. Виглянувши з лоджії, він зробив порушникам спокую зауваження. У відповідь отримав кулю. Після цього інші мешканці будинку викликали міліцію. Тим часом «весела компанія» перемістилася до парку ім. Шевченка, де від рук того ж молодика дістав поранення співробітник міліції з Кременчука. І хоча оперативно-пошукова група у складі працівників

світловодської міліції та кіровоградської спецроты швидкого реагування «Беркут» знайшли і затримали одного злочинця, проте біди він встиг накоїти чимало. Принаймні, один із потерпілих нині перебуває у тяжкому стані в центральній районній лікарні.

А вже через кілька днів у Долинському районі прямо на вулиці застрелили 60-річного бізнесмена, жителя Криворізького району Дніпропетровської області. Як виявилось — через конфлікт інтересів. Постраждалий мав на території Долинського району сільськогосподарські угіддя. Тож коли у нього перед однією з криворізьких фірм виникли боргові зобов'язання, на поле соняшника

за рішенням суду був накладений арешт. Для збирання заарештованого судові виконавці найняли кілька комбайнів у сина місцевого фермера. У день збирання дніпропетровський підприємець приїхав на своє поле і влаштував розбірки з власником найнятої сільськогосподарської техніки. Мовляв, усі борги погашено, тому ніхто не має права збирати його врожай... Чим закінчилася розмова — достеменно невідомо, однак наступного дня біля одного з місцевих магазинів батько власника сільгосптехніки вже чекав зачинателя скандалу. А коли той з покупками вийшов на вулицю, кілька разів холоднокровно вистрілів. Потерпілий помер на місці.

Опинилася під вартою й ще одна особа, людське життя для якої теж нічого не варте. 38-річну жін-

ку було затримано під час передачі п'яти тисяч гривень «замовному вбивці». Загалом же життя своєї 15-річної землячки вона оцінила в десять тисяч гривень. Сигнал про те, що жінка шукає виконавця замовного вбивства, надійшов до лінійного відділу міліції станції Кременчук. Правоохоронці підготували на роль вбивці працівника однієї зі своїх оперативних служб. Він отримав від замовників завдаток та обговорив умови виконання злочину. Згодом її вивезли до родичів в один із районних центрів. За легендою, дівчина не доїхала до місця призначення, і міліція оголосила її в розшук. Згодом «кілер» прозвітував замовників про «виконання роботи» і отримав ще п'ять тисяч гривень.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Вина різна — мрія одна

РЕПОРТАЖ ІЗ-ЗА ГРАТ

Черговий День відкритих дверей провів Державний департамент України з питань виконання покарань (ДДУ ПВП). Цього разу 30 журналістів і правозахисників чи не вперше пустили в колонію максимального рівня безпеки — Бердичівську ВК-70. Перед нами в прямому розумінні відчинилися десятки масивних залізних дверей. Засуджених, правда, за ними ми практично не бачили.

Задовольнились поясненнями начальника установи полковника Олександра Доробалука (на знімку) і його керівників із Житомира і Києва: прагнемо, мовляв,

лінським, гадаю, цілком виправдана. Для того і проводяться такі заходи, щоб у спір знайти істину. І те, що колишні голови Департаменту і недавно призначений прагнуть максимально відкрити двері у

НАША ДОВІДКА

У Бердичівській ВК-70 налагоджене виробництво меблів і паркету, популярна різьба по дереву. Основний замовник продукції — міська влада, яка закуповує її для шкіл, дитсадків, інших соціальних об'єктів. Торік шістьма установами ДДУ ПВП Житомирської області випущено товарів на 1,5 мільйона гривень.

уникнути НП під час зустрічей із вкрай небезпечними злочинцями. Супроводжували нас десятки погононосців, вимушених на півдня залишити робочі місця. Так гості стали порушниками режиму. Утім, виняток підтверджує правила, а вони в колонії дуже суворі.

Спочатку господарі зустрілися із прибулими на, так би мовити, доекскурсійному брифінгу. А після відвідання ВК-70 знову зібралися — на обмін враженнями.

Така форма спілкування, запропонована головою ДДУ ПВП Олександром Га-

Кімнатні квіти доглядають в'язні.

закриті колись наглухо зони, свідчить на користь керівників кримінально-виконавчої служби. Інша справа — можливостей і прав у генерала Галінського нині більше, ніж було у його попередників.

І все-таки, зрозуміло, навстіж розчинити ворота не можна. Закон, інструкції, правила, статут сильніші за столітні мури. Тож пройдемося коридорами і поверхами і зазирнемо бодай у напіввідчинені двері, за якими відбувають покарання особливо небезпечні сьогодні, а колись здебільшого миролюбиві наші сусіди, рідні, знайомі.

Вас цікавить, як живуть за високою стіною із дротом? Спробую розповісти.

Отже, як ув'язнених годують? На 10,3 гривні в день. Нам показали меню, кухар розповів, чого і скільки заклад того дня у перше, друге і третє блюда. Порівняно навіть із солдатами (37—40 гривень) ув'язнені, за їхнім твердженням, не обділені (хліб випікають самі, макарони теж свої). Неймовірно, але факт: у тюрмі пропонують вісім норм харчування, сім з яких — дієтичні. Не мамині борщі, ясна річ, і, певне, не всіх влаштовує якість, але з огляду на злиденне життя за межами зони... У магазині, до речі, можна придбати перепелині яйця і малину (пташина ферма і теплиця — на території).

Які радості у вигляді послуг створені для засуджених? Живуть у кімнатах, де є телевізор, туалет, вода, необхідні меблі. На підлозі килими, на вікнах фіранки.

НАША ДОВІДКА

Бердичівська в'язниця, збудована за часів імператриці Катерини II, виконувала функції пересильної тюрми. Першою згадкою про неї є інформація про утримання 68 уніатських священників, відомих в історії як «бердичівські сповідальники» (1772—1773 рр.). У серпні 1917-го тут сиділи на нарах шість білогвардійських генералів, серед яких були Денікін та Марков. У ВК-70 відбуває покарання 622 засуджених, з них 31 — до довічного позбавлення волі. Від злочинців потерпіли понад 500 осіб, в основному неповнолітні та люди похилого віку.

Можливо, для гостей старались, але постільна білизна була свіжіша, ніж у фірменому поїзді Київ—Миколаїв. В одному з блоків, як рояль в кущах, постав перед нами Олександр Кнуров, переведений у ВК-70 три місяці тому. Його відповіді не надихали на відвертий діалог.

— Ставлення до нас нормальне. Скарг немає. Годують добре.

А що скаже в'язень з 20-річним стажем відсидки в присутності полковників? Поверімо йому, п'ять разів судимому?

Спілкування, вважаю, має бути тет-а-тет (журналіст — в'язень), тоді картина буде інша. Можливо, не такою веселковою, але правдивішою.

А поки що, задовольнившись побаченням і почутим, ідемо в особливий блок. Ще пару років тому і уві сні не могло привидітися, що розмовлятиму із довічно позбавленим волі...

...Двері відчиняються, за ґратами стоять троє. Один з них охоче вступає в розмову, інші приречено мовчать.

— Я В'ячеслав

Сам сказав

Наш злочин відносно злочинців у тому, що ми ставимося до них як до негідників.

Ф. Ніщє.

Гандрабура, киянин. З чотирма товаришами засуджений на довічно лише за спробу вбивства, а сиджу дев'ять років з тими, у кого кілька життів на душі. Це справедливо? Маємо одне чотиригодинне побачення на півроку. Мало. Часто переводять з камери в камеру. Погано. Дивимось кабельне TV, можемо палити у камеру. Це добре.

Чи убивця Гандрабура (на знімку внизу) — достеменно знає тільки він. Суд, утім, врахував «геройську» одісею В'ячеслава і його поплічників у 1997—2000 роках, коли столиця здригалася від злочинів банди Ігоря Шагіна.

В Україні 1567 в'язнів, яким «світить» неволя до останніх днів життя. Але всі вони живуть надією обійняти рідних на волі. Якими вони будуть, якщо вийдуть? Це багато в чому залежить від працівників установ.

— Ми маємо бути вимогливішими до персоналу, — констатував Олександр Галінський. — Слід побороти рудимент системи, коли хтось в комусь бачить ворога. Люди відбувають покарання за злочини і не наша мета їх повторно карати.

Правильна позиція. Тільки засуджені сприймають слова начальника з гіркою посмішкою. Бо карають їх, ох, як карають...

Іван ІЛІЯШ.
Фото автора.

КРИМІНАЛ

Сварки під час застілля доведуть до в'язниці

Кількість сімей, для яких оковита заступає увесь світ, на Сумщині більшає з кожним роком. Ножовим пораненням закінчилась сімейна сварка в місті Буринь. Чоловіка «швидко» доправили до лікарні, а дружині загрожує далека дорога у казенний дім.

Усе сталося під час святкування дня народження співмешканки: посварившись через родичів, жінка вдарила чоловіка в груди ножем. Із ножовим пораненням чоловік опинився на лікарняному ліжку. Зараз стан постраждалого стабільний, його життя нічого не загрожує. Дружина ж перебуває в ізоляторі тимчасового утримання. У неї вже є кілька судимостей: за крадіжки та зберігання наркотиків. Цікаво, що якимось чоловік навіть до міліції звертався, щоб з його благовірною провели профілактичну бесіду через постійні сварки.

У селищі міського типу Вороніж Шосткинського району під час застілля теж не обійшлося без тілесних ушкоджень. Мати сімох дітей потрапила до лікарні з вини власного чоловіка. У міліції здивувалися такому перебігу подій, адже до цього часу родина вважалася благополучною. Заробляли випадом громадської череди. Сварка виникла, бо чоловіку закортіло «обмити» купівлю коня. Дружина ж не дозволяла багато пити. Ось тоді розлучений і захмелілий глава сім'ї схопив чарку та запустив нею дружині в обличчя. Від удару чарка розлетілася в друзки, а осколок потрапив жінці в око.

Ще одна ситуація трапилася у Білопільлі. Там напередодні сім'я відзначила День міста, а наступного дня похмелялася. Випили — і знову сварка. Жінка схопила ножа і вдарила ним чоловіка в живіт. Пораненого доставили до лікарні із сильною кровотечею. Білопільські правоохоронці давно знають родину як одну з найнеблагополучніших у місті. Обоє відбували покарання за ґратами: він — за крадіжку, вона — за наркотики. Тепер ножометальниця у лікарні біля чоловіка. Проти неї порушено кримінальну справу за умисне нанесення тяжких тілесних ушкоджень. 31-річний молодіці загрожує позбавлення волі строком від 5 до 8 років.

Наркаторговець сушив коноплі на горищі та у гаражі, а товар тримав під ліжком

Більше 40 кілограмів марихуани за раз «накрили» співробітники управління по боротьбі з незаконним обігом наркотиків ГУМВС України в Сумській області у садибі 43-річного жителя Білопільського району. Сушена конопля «прикрашала» горище сараю, стіни гаража. Ще чотири трилітрові банки з готовим до вживання дурманом були вилучені з-під ліжка торгівця зіллям.

Загалом в ході оперативно-профілактичної операції «Мак-2009» правоохоронці області перевірили шість тисяч присадибних ділянок, приватних господарств, територій організацій та установ. У результаті було виявлено 97 незаконних посівів наркотичних рослин, знищено понад 17 тисяч кущів конопель і маку, порушено 68 кримінальних справ. У наркозлочинців вилучено 141 кілограм наркотичних засобів, перекрито два міжнародні канали контрабандного переміщення наркотиків через державний кордон України з Росією.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Баланс				Фінансовий звіт			
за III квартал 2009 року				АТ "БАНК ВЕЛЕС"			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Звіт про фінансові результати за III квартал 2009 року			
1	2	3	4	Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного року	На кінець попереднього фінансового року
АКТИВИ				АКТИВИ			
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	15 089	16 241	1	Чистий процентний дохід/втрата (чисті процентні витрати)	7 135	5 226
2	Торгові цінні папери	-	7 577	1.1	Процентні доходи	10 400	6 234
4	Кошти в інших банках, у тому числі:	32 144	29 205	1.2	Процентні витрати	(3 265)	(1 008)
4.1	В іноземній валюті	16 036	13 475	2	Чистий комісійний дохід/втрата (чисті комісійні витрати)	2 124	1 165
5	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(141)	(140)	2.1	Комісійні доходи	3 212	1 341
5.1	Резерви у відсотках до активу	0,44	0,48	2.2	Комісійні витрати	(1 088)	(176)
6	Кредити та зобов'язаність клієнтів, у тому числі:	101 484	88 902	3	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	(357)	(53)
6.1	Кредити та зобов'язаність юридичних осіб, у тому числі:	92 780	79 521	6	Результат від торгівлі іноземною валютою	264	17
6.1.1	В іноземній валюті	4 487	5 728	10	Результат від переоцінки іноземної валюти	(217)	40
6.2	Кредити та зобов'язаність фізичних осіб, у тому числі:	8 704	9 381	11	Резерв під зобов'язаність за кредитами	(3 524)	(2 118)
6.2.1	В іноземній валюті	8 052	8 612	13	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	(184)	(89)
7	Резерви під знецінення кредитів	(12 429)	(9 059)	15	Резерви за зобов'язаннями інших операційних доходів	97	233
7.1	Резерви у відсотках до активу	12,25	10,19	18	Адміністративні витрати та інші операційні витрати	(5 144)	(3 742)
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	10	10	21	Прибуток (Збиток) до оподаткування	113	679
9	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(10)	(10)	22	Витрати на податок на прибуток	(110)	(309)
9.1	Резерви у відсотках до активу	100,00	100,00	23	Прибуток (Збиток) після оподаткування	3	370
13	Інвестиційна нерухомість	1 044	1 065	25	Чистий прибуток (збиток) банку	3	370
15	Відстрочений податковий актив	30	30	Примітка "Окремі показники діяльності банку" за III квартал 2009 року			
16	Основні засоби та нематеріальні активи	3 554	3 745	Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники
17	Інші фінансові активи	7 619	79	1	Регулятивний капітал банку (тис. грн.)	74 874	74 194
18	Резерви під інші фінансові активи	(13)	(1)	2	Адекватність регулятивного капіталу (%)	51,26	не менше 10%
18.1	Резерви у відсотках до активу	0,18	1,67	3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (%)	46,53	не менше 9%
19	Інші активи	79	31	4	Поточна ліквідність (%)	69,66	не менше 40%
23	Усього активів, у тому числі:	148 460	137 675	5	Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (%)	23,82	не більше 25%
23.1	В іноземній валюті	33 995	25 307	6	Великі кредитні ризики (%)	150,36	не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу
24	Кошти банків, у тому числі:	33 034	28 108	7	Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному ісайдеру (%)	0,21	не більше 5%
24.1	В іноземній валюті	16 020	13 475	8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих ісайдерам (%)	0,58	не більше 30%
25	Кошти юридичних осіб, у тому числі:	15 873	15 457	9	Рентабельність активів (%)	0,00	x
25.1	В іноземній валюті	8 045	1 373	10	Кредитні операції, що класифіковані як "стандартні" (тис. грн.)	55 528	x
25.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	14 352	1 180	10.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	204	x
25.2.1	В іноземній валюті	7 123	487	11	Кредитні операції, що класифіковані як "під контролем" (тис. грн.)	48 130	x
26	Кошти фізичних осіб, у тому числі:	17 309	14 316	11.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	1 571	x
26.1	В іноземній валюті	17 273	14 226	12	Кредитні операції, що класифіковані як "субстандарти" (тис. грн.)	48 011	x
26.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	2 409	723	12.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	5 393	x
26.2.1	В іноземній валюті	2 374	658	13	Кредитні операції, що класифіковані як "сумнівні" (тис. грн.)	13 036	x
29	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	-	48	13.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	5 049	x
31	Резерви за зобов'язаннями	206	122	14	Кредитні операції, що класифіковані як "безнадійні" (тис. грн.)	332	x
32	Інші фінансові зобов'язання	8 112	5 736	14.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	332	x
33	Інші зобов'язання	62	15 027	15	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,00	x
36	Усього зобов'язань, у тому числі:	74 596	78 821	16	Сума сплачених дивідендів за 2008 рік на одну: Просту акцію	-	x
36.1	В іноземній валюті	41 391	29 137	16.1	Привілейовану акцію	-	x
37	Статутний капітал	58 000	43 000	16.2	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку	Учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку на звітну дату не має	x
38	Власні акції (частки, паї), що викуплені у акціонерів (учасників)	-	-	17	Учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку на звітну дату не має	-	x
39	Емісійні різниці	5 200	5 200	17.1	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку на звітну дату не має	-	x
40	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	7 125	6 917	17.2	Привілейовану акцію	-	x
41	Резерви переоцінки основних засобів, у тому числі:	3 536	3 536	18	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку на звітну дату не має	-	x
41.1	Резерви переоцінки нерухомості	3 536	3 536	18.1	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку на звітну дату не має	-	x
45	Прибуток/Збиток поточного року	3	208	18.2	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку на звітну дату не має	-	x
46	Усього власного капіталу	73 864	58 861	18.3	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку на звітну дату не має	-	x
47	Усього пасивів	148 460	137 675	18.4	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку на звітну дату не має	-	x
Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках за III квартал 2009 р.				Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках за III квартал 2009 р.			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	Гарантії, що надані	1 228	1 873	1	Гарантії, що надані	1 228	1 873
2	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-	2	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-
3	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	31 253	28 890	3	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	31 253	28 890
4	Надана застава	31 243	13 475	4	Надана застава	31 243	13 475
Голова Правління Головний бухгалтер				С.В. Рабчук В.М. Якіска			

Універсальна спеціалізована товарна біржа "Укрінкомбіржа"
6 листопада 2009 р. о 10-00 годині в торговій залі за адресою: Донецька область, м. Красноармійськ, вул. Дніпропетровська, 1, проводить цільовий аукціон з реалізації активів, які знаходяться у податковій заставі Добропільської ОДПІ та знаходяться на балансі ДП "Добропільвугілля" ВП "Шахта Піонер" (Донецька обл., м. Добропілля, пр. Шевченка, 2):

ЛОТ №1 - Будівля вентиляційної установки, інв.№556, введена в експлуатацію - 1989р, висота- 8,61м, площа - 358,5 кв.м., фундамент - бетонні блоки, стіни -залізобетонні панелі, перегородки - цегляні, підлога -бетон, керамічна плитка, дах і покрівля -сумісні, рубероїд, вікна - подвійні дерев'яні, двері, ворота-металеві, енергопостачання і водопровід відсутні. Початкова вартість 354 158 , 40 грн., з ПДВ.

ЛОТ №2 - Вентиляційна установка ВІД 31,5м, інв №32313, складається із двох вентиляторів ВЦД - 31,5 (на яких відсутні приводи направляючих апаратів, корпуси мають пошкодження корозійного характеру) та одного електродвигуна СДС-2 (стан задовільний). Діаметр робочого колеса - 3150мм., маса установки - 42,7тон., потужність електроприводу - 1600кВт. Початкова вартість 107 060, 40 грн., з ПДВ.

ЛОТ №3 - Електропідстанція, введена в експлуатацію 1989р., висота - 6,0м, площа - 174,2кв.м., фундамент-бетонні блоки, стіни, перегородки - цегляні, перекриття - залізобетонні плити, підлога-бетон, вікна, двері, ворота, енергопостачання - відсутні. Початкова вартість 122 498 , 40 грн., з ПДВ.

ЛОТ №4 - Резервуари господарсько-питного запасу води (100 куб.м), інв.№558, у вигляді литої бетонної підземної споруди, введено в експлуатацію 1989р., площа - 38,8 кв.м, стіни-залізобетон, перекриття - залізобетонні плити, підлога - залізобетон, дах, покрівля, вікна, двері, ворота, енергопостачання - відсутні. Початкова вартість 25 561 грн. 20 коп., з ПДВ.

ЛОТ №5 - Насосна протипожежного водопостачання, інв.№560, у вигляді литої бетонної підземної споруди, введена в експлуатацію 1989р., висота - 3,2м, площа - 13,4 кв.м., стіни - бетонні блоки, перекриття - залізобетонні плити, підлога - бетон, обладнання - відсутнє. Початкова вартість 9 286 грн. 80 коп., з ПДВ.

ЛОТ №6 - Кабельний канал від електропідстанції до вентиляційної установки, інв.№562, введено в експлуатацію 1989р., знаходиться в землі від будівлі ел.підстанції до будівлі під'ємної машини і машинного залу вентиляційної установи, площа - 77,0м, залізобетонні лотки. Початкова вартість 464,40 грн., з ПДВ.

ЛОТ №7 - Підйомна машина Ц2х1,5,інв.№34059, введена в експлуатацію 1991р., частково розукомплектована: відсутня кабельна продукція, маслостанція, пускова апаратура. Барабан: діаметр - 2000мм., потужність електродвигуна - 315 кВт, маса - 28 тон. Початкова вартість 38 714,40 грн., з ПДВ.

ЛОТ №8 - Копер шурфа, інв.№513, введено в експлуатацію 1988р., металева труба висотою 14м, фундамент-бетон, металоконструкції мають корозію, оголовок шурфа у задовільному стані, є незначні сколи, тріщини. Початкова вартість 172 310 грн. 40 коп., з ПДВ.

ЛОТ №9 - Шків №4 Ф-2, інв.№24194, введено в експлуатацію 1982р., на ободі, спицях, підшипникових вузлах шків є ушкодження корозійного характеру, діаметр навівки - 1980мм., діаметр канату - 25,0мм., маса - 1300кг. Необхідна дефектоскопія елементів. Початкова вартість 2 295 грн. 60 коп., з ПДВ.

ЛОТ №10 - Кліть одноповерхова, інв.№31422, введена в експлуатацію 1988р., вантажопід'ємність - 60кН., типорозмір вагонетки - ВГ ВДК, маса - 6,0 тон, металеві конструкції ушкоджені корозією. Необхідна дефектоскопія. Початкова вартість 10 874 грн. 40 коп., з ПДВ.

Все майно розташоване за адресою: Донецька обл., Олександрівський р-н, смт. Новопавлівка, вул.Комінтерна, 10а.

Заявки на участь в аукціоні приймаються до 5 листопада 2009 року до 16.00 години за адресою: Донецька область, м. Красноармійськ, вул. Дніпропетровська, 1, УСТБ "Укрінкомбіржа". Учасникам необхідно внести реєстраційний внесок - 17,00 грн. без ПДВ на р/р 26001051702732 та гарантійний - 10% від початкової вартості на р/р 26001051702903 в Красноармійській філії ДРУ "Приватбанк", МФО 335496, код ЄДРПОУ 32502652.

Для ознайомлення з майном звертатися до організатора аукциону.
Справки за тел: 0-623-51-30-21 (факс), 51-30-02, e-mail: postmaster@birga.dn.ua.

Баланс			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	2	3	4
АКТИВИ			
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	349316	377577
2	Торгові цінні папери	-	-
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	-	-
4	Кошти в інших банках, у тому числі:	176265	105330
4.1	В іноземній валюті	131162	105330
5	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(2535)	(2599)
5.1	Резерви у відсотках до активу	1.44	2.47
6	Кредити та зобов'язання клієнтів, у тому числі:	2343853	2889311
6.1	Кредити та зобов'язання юридичних осіб, у тому числі:	746106	813153
6.1.1	В іноземній валюті	632831	702821
6.2	Кредити та зобов'язання фізичних осіб, у тому числі:	1597747	2076158
6.2.1	В іноземній валюті	1232049	1549653
7	Резерви під знецінення кредитів	(219712)	(112959)
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	250	250
9	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-
10	Цінні папери в портфелі банку до погашення	-	-
11	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	110309	-
11.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
12	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	794	794
13	Інвестиційна нерухомість	-	-
14	Дебіторська зобов'язаність щодо поточного податку на прибуток	6311	6390
15	Відстрочений податковий актив	14280	-
16	Основні засоби та нематеріальні активи	164300	179688
17	Інші фінансові активи	10557	5873
18	Резерви під інші фінансові активи	(252)	(79)
18.1	Резерви у відсотках до активу	2.38	1.35
19	Інші активи	8935	5350
20	Резерви під інші активи	(869)	(1504)
20.1	Резерви у відсотках до активу	9.73	28.11
21	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	-	-
22	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	-	-
22.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
23	Усього активів, у тому числі:	2961802	3453422
23.1	В іноземній валюті	2059784	2548702
24	Кошти банків, у тому числі:	204589	-
24.1	В іноземній валюті	211328	-
25.1	В іноземній валюті	255496	-
25.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	69347	48397
25.2.1	В іноземній валюті	218833	142133
25.2.2	В іноземній валюті	54504	26444
26.1	В іноземній валюті	937660	1137086
26.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	648140	770721
26.2.1	В іноземній валюті	106551	92820
27	Торгові цінні папери, емітовані банком, у тому числі:	64306	55253
27.1	В іноземній валюті	54973	54905
28	Інші залучені кошти	1308893	1461203
29	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	-	-
30	Резерви за зобов'язаннями	1515	6826
32	Інші фінансові зобов'язання	14770	6675
33	Інші зобов'язання	3308	2308
34	Субординований борг	116048	108158
35	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами призначеними для продажу чи групи вибуття	-	-
36	Усього зобов'язань, у тому числі:	2692663	3193763
36.1	В іноземній валюті	2157308	2536026
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
37	Статутний капітал	227000	150000
38	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	-	-
39	Емісійні різниці	778	778
40	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	61600	53766
41	Резерви під знецінення необоротних активів, у тому числі:	47281	49648
41.1	Резерви переоцінки нерухомості	47281	49648
41.2	Резерви переоцінки нематеріальних активів	-	-
42	Резерви переоцінки цінних паперів	-	-
43	Резерви переоцінки за операціями з хеджування	-	-
44	Прибуток/Збиток минулих років	-	4734
45	Прибуток/Збиток поточного року	(67520)	733
46	Усього власного капіталу	269139	259659
47	Усього пасивів	2961802	3453422

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після остаточної річної звітності (+; -)
1	Гарантії, що надані Сумнівні гарантії та поручительства	19111	21347	-2236
2	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-	-
3	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	-	-	-
4	Надання застава	19205	27188	-7983
		-	105022	-105022

Квартальна фінансова звітність			
АТ "ПроКредит Банк"			
за III квартал 2009 р.			
Ліцензія НБУ № 195 від 13.10.2003 р.			
(тис. грн.)			
Звіт про фінансові результати			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного року	На кінець попереднього фінансового року
1	2	4	5
1	Чистий процентний дохід/	-	-
1.1	Чисті процентні витрати:	158603	159788
1.2	Процентні доходи	316203	297415
1.3	Процентні витрати	(157600)	(137627)
2	Чистий комісійний дохід/	-	-
2.1	Чисті комісійні витрати:	28457	32993
2.2	Комісійні доходи	33101	36079
2.3	Комісійні витрати	(4644)	(3086)
3	Результат від торговельних операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	-	-
4	Результат від операцій з хеджування	-	-
5	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	-	-
6	Результат від торгівлі іноземною валютою	23195	8395
7	Прибуток/збиток, який виникає під час періодичного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	-
8	Прибуток/збиток, який виникає під час періодичного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	-
9	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-
10	Результат від переоцінки іноземної валюти	(1676)	(2563)
11	Резерви під зобов'язання, за кредитами	(100434)	(12068)
12	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-
13	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-	-
15	Банківські резерви на покриття ризиків і втрат	(619)	(123)
16	Інші операційні доходи	7674	4744
17	Доходи/Витрати від довгострокового погашення зобов'язаності	-	-
18	Адміністративні та інші операційні витрати	(203747)	(189091)
19	Результат від участі в капіталі	-	-
19.1	Дохід від участі в капіталі	-	-
19.2	Втрата від участі в капіталі	-	-
20	Доход/Збиток від довгострокових активів, призначених для продажу	-	-
21	Прибуток/збиток до оподаткування	(88547)	2075
22	Витрати на податок на прибуток	21027	(132)
23	Прибуток/збиток після оподаткування	(67520)	1943
24	Чистий прибуток/збиток від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	-	-
25	Чистий прибуток/збиток банку	(67520)	1943

Примітка "Окремі показники діяльності банку"				
Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники	
1	2	3	4	
1	Регулятивний капітал банку (тис. грн.)	380869	74194	
2	Адекватність регулятивного капіталу I (%)	13.98	Не менше 10%	
3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (%)	12.24	Не менше 9%	
4	Поточна ліквідність (%)	92.91	Не менше 40%	
5	Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (%)	10.52	Не більше 25%	
6	Великі кредитні ризики (%)	10.52	Не більше 8-кратного розміру РК	
7	Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (%)	0.73	Не більше 5%	
8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (%)	5.48	Не більше 30%	
9	Рентабельність активів3 (%)	0.00	Не більше X	
10	Норматив ризику загальної відкритості (довгої/короткої) валютної позиції банку (%)	19.32	Не більше 30%	
11	Кредитні операції, що класифіковані як стандартні (тис. грн.)	1911314	X	
11.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	14081	X	
12	Кредитні операції, що класифіковані як під контролем (тис. грн.)	293276	X	
12.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	10944	X	
13	Кредитні операції, що класифіковані як субстандартні (тис. грн.)	150594	X	
13.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	36241	X	
14	Кредитні операції, що класифіковані як сумнівні (тис. грн.)	106966	X	
14.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	67840	X	
15	Кредитні операції, що класифіковані як безнадійні (тис. грн.)	76221	X	
15.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	76221	X	
16	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	-	X	
17	Сума сплачених дивідендів за 2009 рік на одну:	-	X	
17.1	Просту акцію	-	X	
17.2	Привілеювану акцію	-	X	
18	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10 % і більше відсотками статутного капіталу банку	1. Європейський банк Реконструкції та Розвитку (ЕБРД), код країни - 826, пряма участь - 19.999%, опосередкована участь - 0.000%; 2. ПроКредит Холдінг АГ (ProCredit Holding AG), код країни - 276, пряма участь - 80.001%, опосередкована участь - 0.000%;		X

Голова Правління Головний бухгалтер		Зуянені Декер Смолинский В.	

Сьогодні в Україні очікується невелике підвищення температури повітря, а також опади на більшій частині території. Місцями грози, пориви вітру до 15—20 м/с. Середня температура повітря становить близько 6—11 градусів вночі і 11—16 градусів тепла вдень.

■ **1672.** Народився Пилип Орлик, генеральний писар і найближчий соратник Мазепи, гетьман України в еміграції.
■ **1862.** У Києві відкрилася лікарня для неімущих євреїв.
■ **1879.** Американський винахідник Томас Едісон провів успішне випробування електричної лампи розжарювання з вугільною ниткою.
■ **1897.** У Миколаєві розпочав роботу Чорноморський суднобудівний завод.
■ **1904.** Померла письменниця та громадська діячка Євгенія Ярошинська.
■ **1923.** Здійснив випробувальний політ перший літак Андрія Туполева.
■ **1964.** Помер Григорій Верьовка, організатор і багаторічний керівник Українського народного хору, що нині носить його ім'я.
■ **1989.** У Львові відновило діяльність Наукове товариство ім. Тараса Шевченка.

З УСЬОГО СВІТУ

Перегони для... черепах

Кожного серпня у місті Буасвене в Канаді розстеляють червоні килимові доріжки. Це означає, що починаються традиційні канадські змагання черепах. Десять тисяч глядачів, які щорічно збираються подивитися «перегони», — переконливий доказ популярності й цікавості цих найповільніших гонок. Правила їх досить прості: діаметр панцира черепахи не повинен перевищувати двадцяти п'яти сантиметрів. Що стосується доріжки, то на ній наполягало товариство захисту тварин: асфальт, мовляв, у серпні надто гарячий і не можна мучити на ньому «босих» черепах! Можливо, члени товариства мали рацію, адже дистанція ця завдовжки сім з половиною метрів, а черепахи залишаються черепахами навіть на біговій доріжці.

Сливи з дна морського

Вивчивши предмети, знайдені на кораблі «Мері Роуз», що затонував в 1545 році й був піднятий з дна моря в 1982-му, англійські дослідники серед інших предметів на кораблі звернули увагу на кошик із... сливами. Точніше з кісточками, які залишилися від плодів. Досліджуючи їх, ученим вдалося встановити, що в середині XVI сторіччя в Англії вирощували принаймні п'ять сортів слив. Цю культуру було завезено на туманний Альбіон усього за кілька десятиків років до катастрофи «Мері Роуз», а перший опис сортів, до речі, теж піднятих вже з іншого морського дна, було складено в 1629 році, він істотно доповнив історію англійського садівництва.

«Тарілки» з хмар

Варто сьогодні з'явитися в піднебесі незвичайний за формою хмарі, схожий на якусь незвичайну тарілку, як у місцевих газетах з'являються десятки публікацій із найнеймовірнішими свідченнями очевидців, зробленими ними фото невідомого літаючого об'єкта. Утім, більшість відбитих на фотографіях об'єктів не мають жодного відношення до проблеми прибульців. Треба сказати, що сучасній науці відоме це атмосферне явище: така форма хмар звється стоячою хвилею. Щоправда, зустрічається вона досить рідко. Механізм утворення складний, але нічого незрозумілого в ньому немає. Просто для цього необхідна наявність декількох умов: сильний поривчастий вітер зі швидкістю 24—32 км/год, тепла сонячна погода, різкі температурні перепади в атмосфері. Найчастіше «тарілки» з хмар зависають над глибокими полонинами або над широкими плоскими хребтами. Ну а все інше — справа індивідуальної фантазії...

Поросяча етика

НЕВИГАДАНІ ІСТОРІЇ

Спочатку хотів написати «журналістська етика», але вирішив обмежитися легким плагіатом, скориставшись назвою оповідання О' Генрі. З тих міркувань, що обидві ці етики стрімко стають синонімами.

Не те щоб до сивого волосся залишався жовторотим наївняком, але робота у провінційній пресі, на північній околиці колись величезної країни наклала свій відбиток. Тому у відповідь на інформацію сусідів по гуртожитку запитав: — Та як ви йому руку подаєте?

Чим викликав мовчазну, але досить промовисту реакцію. Сусіди по поверху дружно знизали плечима, зображуючи в мініатюрі вболівальницьку хвилю, що іноді прокочується переповненими трибунами стадіону. По очах теж можна було дещо прочитати.

Це було в коридорі гуртожитку Вищої партійної школи в місті Ленінграді, на вулиці Воїнова, неподалік знаменитої церкви при колишньому Смольному інституті шляхетних дівиць — рідної сестри київської Андріївської церкви. Того самого архітектора Варфоломія Растреллі. До речі, наприкінці життя великого зодчого пригрів, дав їжу й дах граф Ернест Йоганн Бірон. Дав притулок у своєму маєтку

на території нинішнього латвійського містечка Єлгава.

Цікаво, що тролейбусна зупинка неподалік гуртожитку так і називалася — «Зупинка Растреллі». Досить лиховісне звучання, якщо врахувати безпосередню близькість Смольного палацу й першого будинку пітерської ЧК.

Але я відволікся. Інформація, що так здивувала й обурила мене, стосувалася завідувача відділу фейлетонів литовської республіканської газети. У Ленінграді провінційний фейлетоніст жив не в комфортабельному гуртожитку, як інші журналісти, а в шикарному готелі, в окремому номері. Доходи дозволяли. Капали ці доходи з фейлетонів. Написаних, але не надрукованих. Фейлетоніст показував їх своїм антигероям-тіньовикам, і ті з радістю перекидали можливий гонорар. Власне, реакцією на таке поводження фейлетоніста й стала моя репліка, яку неправильно зрозуміли земляки умільця.

Отаке хобі...

НЕСПОДІВАНИЙ РАКУРС

Захоплення бувають різні. Хто збирає поштові марки, хто сірникові етикетки. Є збирачі листівок і значків, замків й самоварів, освітлювальних ламп і гральних карт, олівців, ручок, іграшок і навіть сучасних автівок...

Дійсно, колекціонувати можна буквально все, були б час і бажання. Зайвий раз це довів Стенлі Свіфт із Манчестера. Він багато років збирав... перші трамвайні лінії в Англії. Заняття це не таке вже й просте. Спочатку за допомогою старих міських схем потрібно було знайти місця, де колись проходили трамвайні лінії. Потім — і це найважче — домогтися дозволу вести розкопки на проїзній частині вулиці, бо більшість таких ліній давно засипані землею. І тільки після цього, озброївшись ломом, лопатою, кувалдою й лучковою пилюкою, приступати до «колекціонування». Відпиляні шматки знайдених рейок Свіфт розвісив по стінах своєї квартири разом із фото трамвайних вагонів тих років.

Не менш несподівана пристрасть була в міланського лікаря Гвідо Набулоні — він колекціонував... пісок. У 300 скляних баночках його колекції зберігався пісок із Бразилії, Англії, Франції, з берегів Амазонки й Дунаю, Волги й Міссісіпі, Нілу й Дніпра. Колекція була ретельно систематизована за географічним принципом: по континентах, країнах, водоймах. Набулоні збирав переважно морський пісок, з річкових відкладень його уваги удостоювалися лише піски великих річок. Половина колекції, природно, була зібрана з італійських берегів Середземного моря. Але сам колекціонер найбільше цінував пісок кубинський — з курорту Варадеро з півострова Ікакос. Варто зазначити, що Гвідо Набулоні — унікальний збирач. Йому не було з ким

обмінюватися раритетами. Щоправда, якось йому стало відомо, що у Франції одна мадам присвятила свій вільний час цій самій пристрасті, але налагодити з нею контакти йому не вдалося.

А от Тобін Сноуї, службовець одного з лондонських банків, ніяких колекцій не збирав. У нього було своє хобі — у вільний від роботи час він любив... підмітати вулиці. Але не всі. Він удостоював дотуку своєї мітли тільки головні проспекти, вулиці й площі столиць, всесвітньо відомі торговельні вулиці або історичні, як-от знаменита Бейкер-стріт у Лондоні, на якій жив легендарний Шерлок Холмс. Якось навіть здійснилося одне із найзаповітніших бажань Сноуї: йому було дозволено підмести Тайм-сквер у Лондоні (зазвичай його прибирають машини, але для ентузіаста мітли було зроблено виняток). Потім Тобін провів чергову відпустку в Нью-Йорку. Для своїх «гастролей» він намітив Бродвей. П'яту авеню й Уолл-стріт. А мер Нью-Йорка, попереджений про приїзд лондонської знаменитості, приготував йому подарунок — розкіш-і-шну мітлу. Сноуї, звичайно, нею скористався...

Бармен із Нью-Йорка Джек Льюїс зумів поєднати своє хобі — будівництво іграшкових залізниць — з основною роботою. Мініатюрний тепловоз віз за собою цілий склад вагонів, завантажених... закусками, замовленими відвідувачами бара. Одне слово, і незвичайно, і зручно.

Але не всім так пощастило. Менше поталанило іспанцеві Хасінто Альваресу. Хобі настільки заволоділо ним, що стало єдиним його заняттям, ні на що інше вже не залишаючись часу. Хасінто неадарма називали найсумнішою людиною у світі: за своє життя він взяв участь у більш як вісімнадцяти тисячах похоронних процесій. Доля пішла назустріч «хобісту» — дев'яностовосьмирічний «колекціонер» похоронних подорожей зустрів свою власну смерть у той самий час, коли прямував за черговим жалобним кортежем.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Чий лоб твердіший?

Свого часу цей спорт був вельми популярний в Америці. Але поступово перевелися міцні голови: от уже вісімдесят років, як тут не проводять змагання «Чий лоб твердіший».

Давно вже пішли в краший світ старожили, котрі із захопленням згадували, наприклад, Джорджа Девола з Міссісіпі, прозваного «Незламний лоб». Взяти хоча б його знаменитий бій із цирковим атлетом Біллі Кероллом. Той теж був не лисом шитий: пробивав лобом двері, дубові бочки, при нагоді міг і перегородку звалити. Отож тоді, вісімдесят років тому, на бій з'їхалися вболівальники із усього Диксиленду — південних штатів. Супротивники по сигналу кинулися назустріч одне одному. Удар! Однак обидва лоби вистояли. Девол важив на тридцять фунтів більше, зате в суперника досвід був багатший.

НАША ДОВІДКА

Фунт (від латинського pondus — вага, вага) — основна одиниця маси в системі англійських мір. 1 фунт дорівнює 0,45359237 кг.

Але повернімося до бою. Після зіткнення, під ревіння юрби, власники могутніх лобів розійшлися на почткові позиції. І тут Керолл раптом підняв руку, визнаючи переможцем Девола! Свій крок він мотивував острахом втратити форму й позбутися роботи в цирку, а по-друге, — в нього нібито заболіла голова...

Сторінку підготував
Валентин НІКОЛАЄВ.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською й російською мовами.

Передплатні індекси:

для фізичних осіб — 40224, 08775,

для підприємств і організацій — 08955.

Передплатна ціна на 2009 рік:

для фізичних осіб — 10,00 грн.

та 6,00 грн.,

для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:

ТОВ «Мегі-Поліграф»,

02660 м. Київ,

вул. Алма-Атинська, 2/1,

тел. (044) 451-86-70

Зам 15423.

Макет, верстка —

редакція газети

«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить

з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок —

телефакс —

відділ реклами —

телефакс —

503-68-72;

234-72-54;

449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;

449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

